

U BWAKYALA BULINGANISÍGWE

 Ndaga ugwe, Nkundwe Carlson. Kangi amaluponio ku mwësa umwe bakundwe na bakalumbu mwe mukubömbèla u Ntwa. Ikyène kyo... Une itolo utubalilo tumo ngwipilika panini gwakwilamwa ukusumuka, akabalilo kâko une ngupilika amabuketi amanyafu bo aga, na fyosa bo ifyo, bo mûmo une nabombelaga ulubunju ulu. Kangi polelo, umwenekaya umwinitu mu bukubilwe nu bufwimigwe, bo mumo u nkundwe gwitu gwa kiBaptisti nu kalumbu bakindilemo; ukuya pakwanda gwa—gwa kiBaptisti, nimwëne, u gwa Missionary Baptisti, kangi—kangi mmenye iki ikyene kikusanusya akabalilo kako abandu bako...

² Une nâli ni kindu kilakila. Abandu bangu bëne balinkungaga une, kangi abëne binogonaga abëne angali bikunduma une ukusökäpo panongwa yakuti une nabukile nkusyut'untu. Kangi une nasyágénie, kangi une bwila njobile ikyene mu luko lwa kusyungutila, "Linga une nsyutil'untu, itolo ndeka une nimwëne, 'nongwa yakuti une ndinsangalukeko injila iyi ukukinda nu bwinogolelo bwangu ubutalusye." Popäpo ubu bo luko lwa fûndo iyi une ngolile, iyângu nimwëne. Kangi—kangi une naloliloli nikyélile aka—aka akabalilo aka kuya mu njila iyi.

³ Kangi unnini unkundwe gwa Kipänga ka Kristi apa, bo mumo uswe tukuyobelapo ikyene, pamo Campbellite. Kangi une ngukumbukila abëne bâli naloliloli batika nubukafu ukulwana ni ngomano akabalilo kâko uswe twâlyändileko pabwandilo. Lôli, umwe mumenye, uswe twâli nagwe yumo ugwa ngamu Paul akabalilo kamo âli injila yilayila, kangi umwëne alinkuya yumo mwa uswe. Popäpo, ikyo kyo bwanaloli. Une ngwinogona iki abene bwila bikulöndesa bo bumi ubu umwe mukwitügalala. Umwe mumenye, ikyene kinunupo ukunyitügalila u bulumbilili ukukinda ukundumbilila une bumuo, akabalilo kalikôsa. Une ne...

⁴ Akabalilo kamo iyolopu, undumbilili unkulumba, unnunu u nnyambala mmwisula-Nongwainunu, mwësa—mwësa ba umwe mumenye umwëne, une ngusakisya, yo Rev. Booth-Clibborn, ikulumbilila i Nongwainunu mu njobelio ihanova-ibili ingindane. Umwëne ali itolo nkому. Kangi une... Umwëne yo linyamana-lyamahara. Kangi uswe tukubükamo mula palikimo akabalilo kamo, kangi umwëne nu Nkundwe Moore na une, kangi uswe twayobesaniága ikindukimo. Kangi une nâli kulubafu ulwakukindana nu mwëne, kangi umwëne alinkukelengania kwa une. Umwëne alinkuti, "Ugwe itolo ukamanya i Bângeli lyâko." Umwe mumenye mûmo u Nkundwe Booth abagile ukuyoba ikyène.

⁵ Une ndinkuti, “Uko ko kutalusya, Nkundwe Booth loli une nummenye u Nsimbi kanunu fiyo.” Polelo, une—une ngulonda...Ugwe umenye, komma ukammanya i Lisyu Lyake kyo Bumi, loli, “ukummanya Umwene bo Bumi.” Uko ko kutalusya. Muketile? Kali une mmenye i Lisyu Lyake; linga une itolo ngumanyaga Umwene! Kangi isyo syo naloliloli Bwanaloli.

⁶ Une nāli, ulubunju ulu, nguponia amaboko nu bwinitu ubununu apa, ubwa balumbilili. Kangi ngwitugasya pasi apa palipo iki...Une ndinkusanusya ukuntendeka aligwesa ukuyweluka. Lōli u nnyambala gwa langi uyu ikwingila, nkundwe, ikwitūgasya pala. Une ndinkuyuba kwa nsimbi gwangu apa, “Pala alipo u Nkristi gwanaloli.”

⁷ Ugwe kungumbusya une fiyo isya Nkulumba Smith uyu alisibile ukuya gwa Kipanga kya Kyala mwa Kristi, une ngusubila. Une nalisibile ukulumbilila fiyo kuli bene pasi pala, kangi—kangi une mbagile itolo ukumbona umwene mpaka na lino. Umwene alinkuboneka ikindukimo ngati u nkundwe apa, kwene kukuti umwene ali nu luko lwa nefusyapambulo isyambuha. Une nisaga nkifigo ikyakunyuma, kangi une ndikwibwamu siku ubuyobelo unnyambala unkangale yula alisibile ukuyoba; kēta mmwanya, kangi abikemo bosa bikwimba, umwe mumenye, kangi pala alipo undindwana unnini, alisibile, ukwitugasya mubwa mula mu nguto. Ulwimbo ulu naluganile fiyo lwali *Mfyusya Umwene Mmwanya*. Abene bakubaga amabako gabu, akabombelo ka baPentekosti, umwe mumenye, *Mfusya Umwene Mmwanya*. Abēne bālinganile une, kangi une nabaganile abēne. Kangi akabalilo kāko uswe tukwingila (Umwe alisibile ukwitūgasya pabwa pala, nu mutu gwake bo *ulu*, pa mesa, kangi itolo kētésya abēne, umwe mumenye.), umwe ikuyoba, “Ingilaga, nkulumba. Bika pasi ikitili kyāko.” Komma, “Ibika pasi gwimwene.” “Bika pasi ikitili kyako.”

⁸ Nkundwe apa; kangi une nāmanyíle, akabalilo kala, ukuti yumo mwa bīmbi Nongwainu aba nabaganile fiyo yo nkasi gwake. Kangi une nabōmbile ukusakisya kōsa une nabagile, ukumbula umwene ukwimba. Kangi, polelo, umwene alinkusuma komma ukubilikigwa pala, kangi une mmenye iki ikyo kikusanusya. Lōli une nguyaga panimwene ngumbilikilaga umwene, linga umwene abagile, ukwisa kula nukwimba.

⁹ Mulimosa, ngimba ugwe ukaya yo kalumbu yula uyu ālimbile—ālimbile kala, *Sitima Ahoy*, kamokene ulubunju ku Christian Business Men, lilino? [Kalumbu ikuyoba, “Ena, nkulumba. Ena.”—Nsimbi.] Une ngusubila unkasi gwangu ikwisaga kuno undungu ugu, kangi une ngulonda umwene ukukupilika ugwe, panongwa yakuti une ngutufifye fiyo. Kangi linga ugwe kupondwa ikyo pa tepi, uswe tukwisaku botesya ikyene. Une nkuganile ukwimba kununu kula.

¹⁰ Kangi, une nalisibile ukubabula abandu, une—une ngabagilemo siku ukwimba. O, mwe, une nāli amamailosi elifu-elifu ukufuma ku ikyo. Lōli une nayobile, “Linga ugwe kufikamo siku ku Mwanya nukwitugala mu kiyumba kyāko ikinywāmu, umwe mumenye, pamwanya Kula,” une ndinkuyoba, “kubutali ukusuluka pasi pa kāmba, kunyuma ku matengele kunyuma kula, kaliko akatembe akanini kitugesye pala. Kila kisakuyaga kyangu. Kangi lumo mwa malubunju aga akabalilo kako ugwe kwenda panja pa mbenu nukupilika umundu yumo imila pamwanya pala, ikwimba, ‘Ilipyana iliswigisye! bo bonyafu buki bwa kogo, apokile na mpelakisa bo une!’ Ugwe yoba, ‘Ntufye Kyala! Nkundwe Branham kubumalikisyō aponjwile ikyene.’” Ikyene kisakuyaga une kwisilya kula ngupilika, ngugela ukwimba.

¹¹ Ku bakundwe bangu ba Kikristi, kangi ku... une ngusubila unkundwe yumo andingénie umwene kwa uswe, ulubunju ulu, ukuya ndumbilili gwa Buddha, kubwa kuno. Uluponio kwa ugwe, mwinangu umpala. Kangi une nali nu bombelo bwingi, komma ubwingi fiyo mma, loli na bandu ba Buddha; kangi fiyofiyi mu Canada, pakati pa bandu ba kiChina, kangi nabagile abene balugano fiyo kangi banunu.

¹² Une ngukumbukila u nnyambala gwa Buddha unnini, ālingile mu lukomano lwa ku Winnipeg, kangi umwene ali mfwamaso. Bo banini fiyo, bandu abanini banyafu, kangi abene bitikaga ukuti Kyala āli mbumbulusi. Kangi bo ngummwiputila umwēne, kangi umwēne āndisyága mulamula, mūmo umwēne ālinganile Kyala, kangi nkabalilo kamokene itolo ifisige fyake filinkwīguka, mu i... Kangi ikyēne kyāli bo ikyo i—i kīndu ikyakwīkyēlāpo. Popāpo, uswe—uswe tukupālisya unnyambala aligwēsa kangi u mündu aligwēsa.

¹³ Lilino, une ngāli nu lusako pabutasi, mu Chicago, ukugela ukuyoba... Iki, une ngabagila ukugela ukutwāla i ndumi yimo yiliyōsa, panongwa ya balūmbilili bo mbwingi fiyo bakubagilapo ukukinda une, ukutwala i ndumi. Lōli, ukufuma pa syōsa, umwe mukaya kuno ukupilika i ndumi. Lōli une nālinogwine ukuti ikyēne kibagile ukuya kabalilo kalwīmiko ukukīnda akakuti une mbagile ukwagana na balumbilili ba Chicago, ikiyabo iki nkati muno, nu kwisibilana na bēne, kangi uswe ukuya bisibilane yumo nu nnine. Kangi une naloliloli ngupālisya u Ntwa panongwa ya lusako ulu. Panongwa, une nisile nkaya aka utubalilo twingi apa, pasi pa butuli bwa kipāngā kimokyene, kangi pasi pa butuli Christian Business Men; polelo, na kisita lusako ukwiyobela nimwēne ku kibugutila kya bakundwe.

¹⁴ Kangi—kangi polelo une ndinkwinogona, kangi filipo fingi fiyo ifi fikukōnga ubutumigwe bo ubu, isya nkati na panja, kangi ubwinuke nu busuluke, mpaka utubalilo tumo ikyēne kyo kipepe kwa yumo ukwegapo inongwa insobi. Kangi

une ngulōnda ukwēga aga amaminiti manini aga gikukonga ukugela ukulingania kangi—kangi ukupela ikyene kyapabwelu ku bakundwe bāngu, ukuya kyapabwelu bo mumo une mmenye akapelelo ikyene.

¹⁵ Kangi une—une ne nsitakufwana kangi nsitakubagile ukubomba u—u buyobi ubu bubagile lumo ukuboneka bwamahala ku bandu aba bo bamanyi. Une ngaya nabo ubumanyi, kangi une ngufumbwa ikyo. Loli une nali... nunganile u Ntwa. Kangi u Ntwa alimbele une, lumo, injila iyungi iyakukabilia imyoyo, ukwisila mu kikungilwa Kyabunyakyala, ukuti ikyene kibagile ukulungisya ifwasi iyi abapapi bangu batoligwe ukumba une, u bumanyi. Ukufuma ku kaya ka kikolo ikilondo, kangi abana kalongo, kangi u tata umbine, kangi une ngali nu lusako lwa kuya nu bumanyi. Popāpo polelo, lōli, ku bupāpīgwe, kyalipo ikindukimo kyabonike ukuti... ubwendelemo na Kyala, kwa mama na tata. Kangi umwe mabalile akapango kangu. Kangi, ukwisila mu ikyo, une ngugela ukubikamo akayabo kangu, na umwe bakundwe, ukukwaba abatulwanongwa kwa Kristi. Kangi lilino une...

¹⁶ Une ngaya gwa mwiputiputi. Loli une akabalilo kosa, bo ngali ukwigula i Lisyu, une niganile ukuyoba ku Mwati panandi. Kangi tubagile uswe itolo ukwinamisya imitu gyitu kangi pakabalilo.

¹⁷ Gwempala Tata gwitu, Ugwe gwe Kyala gwitu, kangi uswe tukusegelela kwa Ugwe mbuyo bwa Nongwainunu. Une ndi apa pankyen'i pa bana Bako, abatimi Bako, na bakundwe aba lwitiko lufwane. Kangi mumo ikyene kikunyenyesusya indumbula yangu ukupilika abanyambala aba babo bakapilikisiga, nukutumigwa mfipangano, panongwa ya Kitangalala kya Kyala; keta mumo Ugwe kubilikila a bana Bako mmasiku gabumalikisyo.

¹⁸ Kangi uswe naloliloli tukwitika, Tata, ukuti uswe tuli nkabalilo ka kbumalikisyo bwa lubopesanio. Mumo unsololi alinkuyoba, "Ukwene kwisakuyaga Bwelu ku kabalilo ka namayolo." Kangi ukwitika umwisyugu ukuti uswe twe bapimbapimba ba Bwelu bwa Nongwainunu ubukulumba ubu ulu, ukwisila mu lipyana Lyako, Ugwe gwitikisy'e uswe ukupimba ku bunalikisyo bwa kisu, kuko uluyigo ulu lubukile.

¹⁹ Kangi une ngwiputa, Tata, ukuti, ukufuma mu ndumbula yangu, ukuti Ugwe kunyitikisyaga une ukuyoba ku bakundwe bangu, ulubunju ulu, ifundo ni kufumbwa kwa bumi bwang'u kwa Ugwe, ukuti abene babagile ukupilikisya. Paga ikyene, ukuti uswe tubagile ukuya nu Lugano ulupelelesye, nu bwinitu, nu kwitikisania, mosa mu bubombelo bwa Nongwainunu. Kabuno uswe tukusuma ikyene mu Ngamu ya Yeso, Uyu aaliputile ukuti uswe tubagile ukuya yumo, bo yu Mwene kangi Tata Gwake aali Yumo. Bo tukwitika iki, ukuti, "Iki

kyo abandu bosa bisakumanya ukuti umwe mwe batumigwa Bangu, akabalilo kako umwe mukuya nalo ulugano, yumo ku nnine.” Ameni.

²⁰ Lilino itolo... Kangi une ngusubila nukugulila ukuti une ndisakubakatasya umwe bakundwe na bakalumbu, pa iki. Loli une ngwinogona une ngulonda ukwipela nimwene gwapabwelu, ukuti umwe mutisakufimobilisigwa ukupilika iki yumo uyungi ayobile. Kangi une ndingenie, utubalilo twangi, mu ngomano isya balumbilili isingi, loli aka ko kabalilo kangu kakwanda ku kibugutila kya Chicago, kangi une ngulonda ukwipela nimwene naloli manyigwe, ikyo kyo kiliku iki une ngugela ukubomba.

²¹ Mu nsayigwa iyaiyolo i Nongwainunu apa, untu gwa 26 gwa Buku gwa Imbombo, uswe tukubala:

*Pa iki, O mwalaſyale Agrippa, une ngāli
nsitakupilikila ku mboniboni yakumwanya:*

²² Uyu yo, ena, Pauli ikuyoba. Iki, uswe twesa, ukuya balumbilili, twiganile ukusosolako ukugomokela ku mwene, panongwa yakuti umwene... Uswe, mu kufwana kumokwene, tukwitika ukuti umwene ali yo ntumigwa ku kipanga kya Bapanja, ukuti Kyala alimbilikile umwene ukuya u—u nketi ku Bapanja. Kangi ubutumigwe bwake bwatwaligwe mbulalusigwe.

²³ Kangi bwila, kalikosa aka kasitakwisibiligwa kakutupuka, akene kakutwaligwa mu lilalusyo. Ikyene kyo, kangi une ngwinogona ikyene kyo kikukinda ubatalusye; ikyene kibagile ukutwaligwa mu lilalusyo. Kangi une ngwinogona ukuti abatimi utubalilo tumo bo bamabyebye aga—aga findu ifi abene bikupilika, kangi une ngwinogona abene bali nu bwabuke ukuya. Panongwa yakuti, linga une ngupilikisyu ubusanusi bwa lisyu *ntimi*, kokuti u “*ntimang’osi*.” Kangi, polelo, umwene yo u—u—u ndyesi, pamo ugvakutima, ugwa kibugutila kwa banyambala na bakikulu ubwa iki u Mbepo Mwikemo ampelile umwene ndindilili. Kangi umwene ali nu bwabuke ukumanya lo kuko luki ulwa kyakulya ing’osi syake sikwega, kangi ko kugu ikyene kikufumilako. Une ngwinogona umwene ali nu bwabuke ku ikyo.

²⁴ Kangi linga untimi, pamo utubalilo tumo abandu, babagile ukuboneka ukuya itolo panini panandi bamabyebye, ikyo umma, nasiku, kingantamyaga mma aligwesa. Ikyene kibagile kwene ukutwala uluyindiko ku ndumbula ya mundu, ku nnyambala gwa bene, bula ubwime, aba babagile ukulalusya ikyene. Kangi, ukufuma pa fyosa, linga ugwe ukaya nsisimikisyi ukuti ugwe ugolosigwe mosa mbatalusye, ngimba ugwe ubagile bulebule ukwendamo siku nu lwitiko?

²⁵ Linga ugwe kubikapo ubwinogonelo bwako... .Lilino, iki kikuboneka ngati bufundaminogono; iki ikyene lumo kili, kangi ikyene kili, loli ikyene kili kanunu. Loli ugwe itolo naloliloli,

ukufuma mu ndumbula yako, gwabagile ukwinogona ugwe angali utikusumukamo siku ukufuma ku mesa, ugwe lumo ukabagile mma. Muketile? Ugwe kufimbilisigwa... Ikyene kyo itolo kipepe bo lula.

²⁶ Ugwe kufimbilisigwa ukwitia. Ugwe kufimbilisigwa ukuya nu lwitiko. Ugwe kufimbilisigwa ukuya nu kwifuna. Kangi ugwe ubagile bulebule ukuya nako ukwifuna mu kalikosa aka ugwe—aka ugwe ukamanya na kuko ugwe kubukako? Une mbagile bulebule ukwenda ukusuluka pa nsebwe ugu une ngayamo siku pabutasi, nu bwengo bwakukonyola-makosi, kangi mosa ukusyungutila amabuniongale, kisita kumanya ubuniongale ubu bukwisa buli na fiki? Ugwe kufimbilisigwa ukuketa kuko ugwe kubukako, pamo mma ugwe utikumanya akendelo. Kangi iyo yo njila aligwesa abagile ukuya. Kangi polelo akabalilo kako ugwe ubagile, ugwe kukibona ikyene, ikyene kikusetuligwa kwa ugwe, kangi ugwe kumanya kuko ugwe kubukako, polelo nakimo kisakukwimikaga ugwe.

²⁷ Kangi ikyo kyo, une ngwinogona, Pauli, iki umwene agelaga ukutwala kwa Agrippa apa. Ukuti, umwene—umwene alinkubabula abene ukuti, “Akabalilo kamo une naali yumo gwa umwe.”

²⁸ Kangi une ngusakikisa, lumo, linga—linga uyu u nkundwe gwa kiBaptisti, kangi abagile ukubuka ku kipanga kya Baptisti ulubunju ulu, umwene nu nkasi gwake, ubo bubagile limo ukuya buketi bwabo. “Une—une nali akabalilo kamo yumo mwa umwe.”

²⁹ Pamo, i Kipanga kya Kristi, pamo u—u nkundwe gwa ki Campbellite apa, abagile ukubuka ku—ku bandu bake. Une ngusubila ikyene kikubilikigwa ingamu innunupo; Batumigwa ba Kristi, abene bikukibilikila ikyene, loli ikyene kyo nalololili kuli kimanyisyo kya Alexander Campbell. Kangi polelo i Kipanga kya Kristi kinkwikwaba ukufuma kwa umwe, panongwa ya bwimbilo. Uko ko kutalusya, bule ikyene? Kangi linga umwene abagiile ukubuka ku bene, umwene abagile ukuyoba, “Une akabalilo kamo nali yumo gwa umwe.”

³⁰ Kangi Pauli ikugomokela apa kwa Mwalafyale Agripa, na Festus, kangi alinkuyoba, “Une akabalilo kamo nali yumo gwa umwe. Une nali Farisai gwa baFarisai.” Umwene akusigwe pasi pa Gamalieli, ummanyisi unkulumba, kangi umwene amenye syosa syabo indagilo ni ngomelesyo, kangi itolo iki abene bitikaga kangi iki abene bakitikaga mma. Kangi alinkuti, “Kangi une nafwimaga i Kipanga kya Kyala mpaka bufwe.” Muketile? Umwene alinkuti, “Ki kindu kilakila iki une ndi malalusyo nakyo, une nali mfwimi gwa kyene.”

³¹ Kangi une bwila ninogwine ukuti ubufwe bwa Stefani bwalimfikelepo Pauli, panongwa yakuti akabalilo kako umwene aketile ubuketelo bwalwimiko bula pa kisyo kya

Stefani. Akabalilo kako umwene aketile mmwanya, kangi amagengelemlia gikuntika umwene ku bufwe, kangi umwene alinkuti, "Une ngumbona Yeso imile ku kiboko ikitalusye ikya Kyala." Kangi umwe mumenye, umwe mubagile ukugoga untwala ndumi, loli umwe mukabagilamo siku ukugoga i ndumi yake. Kangi i ndumi, palema nalinga Stefani atalwile ukwakwima na Yeso, pope, indumi yake yilinkusyalila nyuma, 'nongwa yakuti Pauli alyumilisyé ukuyoba isya iyene, kangi, iki, umwene yo "nnini-fiyo" gwa abene, kangi akali gwakufikapo ukubilikigwa yumo, panongwa yakuti umwene aketelile nu—nu kupa ulwitikisyo ukusosyapo uyu umundu gwabunyakyala.

³² Kangi polelo, Pauli, ngati banyambala bosa pabutasi abanyambala babagile ukubomba, Pauli ikwega ubwake—ubwake ubwendelemo, kunyuma, ukufuma ku bwandilo, mpaka iki umwene aali; kangi polelo ikubika ubwene nukwâla ulwêne pa Lisimbo, ukunângisya ukuti iki umwêne âbômbâga kyâli Kyalisimbo. Palema nalinga ikyêne kyâli kikindáne nu lwitiko lwâbo, pôpe umwêne âbanângisyâga abëne ukuti ubwêne bwa Lisimbo.

³³ Polelo, une ngwinogona ukuti uswe... Kalikôsa, bo mûmo une akabalilo kîngi njobile, bakundwe, umwe mwe mutalile mwisilepo mu ngomano, ukuti, linga une nagigwemo siku nguyoba ifindu ifi fikaya Fyamasimbo, polelo une ngwinogona ikyene kyabwanaloli ukuti... pamo aligwesa uyungi unkundwe, uswe tubagile ukwisa kwa yumo nu nnine nukuyoba, "Ikyo kitikwâgigwa mu i Bângéli," umwe muketile. Linga ikyene kili mu Libangeli, ugwe ubagile ukuya nu kulingania ukukindane; loli, ikyene kyo, linga ikyene kili mu Lisimbo, fyosa fili kanunu.

³⁴ Lilino, Pauli ãpâga ukusanusya kwâke isya iki unsololi ãyobile, kangi iki Môse ãyobile, kisakubonekaga. Kangi umwêne ãlyâgéné na Yeso pa nsebwe, mu mboniboni. Kangi u Yeso uyu alinkumbilikila ni ngamu umwêne.

³⁵ Iki, ikyene kikabagila ukuya kindu kikafu ku ba Yuda bala, bo mûmo umwêne ãyobile, "Unjindikigwa fiyo Festus," na—na fyosa bo ifyo, ukuti ikyéne... "ngimba kikuyaga kindu kihesya kwa umwe, ukuti Kyala abagile ukususya abafwe?" Muketile? "Panongwa yakuti linga ugwe umenye fiki ukuti Kyala ali kunyuma kula, i—a Masimbo, naloliloli ugwe umenye ukuti Umwene abagile ukunsusya umwene ukufuma ku bafwe."

³⁶ Kangi polelo umwêne alinkuyoba, umwêne abapele abëne ubwendelemo ubwa nsebwe gwake ku Damaska, isya iki kyabonike, ukuti, ukubaleka abëne bamanye ukuti u Yeso uyu yüyo—yüyo abëne bapelelaga ulufuluganiko lwingi fiyo isya umwene ikulumbilila Ikyêne, âli yo Kyala yulayula uyu abëne babômbile imbombo akabalilo kôsa. Panongwa yakuti, Umwêne âli mmatengele na bëne, Yüyo abalongolile abene, ukuya Lumuli lula; u Moto, Mbanda ya Moto iyi yabalongisyé

abēne. Kangi Umwēne alinkubonekela kwa Pauli mu kindu kilakila, u Lumuli kangi, ulu lwagogile amaso umwēne. Kangi umwēne alinkulālusya, “Gwe ywāni Ügwe, Ntwa?”

³⁷ Kangi Umwēne alinkuti, “Une ne Yeso, uyu ugwe kufwima. Kangi ikyēne kikafu kuli ugwe ukutika ukulwana ni mifwa.”

³⁸ Kangi umwene agelaga ukulingania ku bene isi ikyene kyaali, kangi—kangi umwene agelaga ukubamanyisa abene ukuti, fiki kila umwene atwalaga ku bandu, yula aali, ukuti, “Yeso Kristi aali yo Mesiya,” kangi ukuti, “Umwene aafwile, kangi Kyala alinsusisye Umwene.” Kangi kila kyali kufwana na Masimbo. Kangi ukuti, “Umwēne lilino afyūkile pa Mwanya, kwa Kyala u Tāta,” kangi ukuti—ukuti umwēne aali nketi gwa busyūke Bwāke. Kangi, ukuti, ifika ifi, ni fimanyilo, ni fiswigo, ifi fyaa li fihesya pankyenpa bandu, fikali nafimo fipyā ku gwanaloli, mwitiki Gwamasimbo, panongwa yakuti i Bāngēli lyāyobile isya ikyene.

³⁹ Kēta kula kunyuma mu basololi, mūmo fikuti ikyēne kyasolwile, iki, ku bwisilo bwa Mesiya, na iki Umwēne isakubombaga, “Abelemale bisakukinaga bo mbabala,” mwa Yesaya 35 na Masimbo amakindane aga umwene abagile ukugomokelako. Uswe tukaya nakyo ikyene kisimbigwe apa, lōli lumo ukugomokela kunyuma nu kwandisya ikyene mu buyobi bwake ubupimba pankyenpa mwalafyale; panongwa yakuti, abēne lumo bakābagile ukuya bakwikasya nu mwēne bo mūmo umwe muyilile na une. Popāpo, kangi polelo umwene—umwene ālinganiága ikyene, nukugela ukubabula abene ukuti yu Kyala yulayula uyu abēne babombile imbombo . . .

⁴⁰ Kangi polelo, kangi, umwene alinkuti, “Mu njila iyi yikubilikigwa *lusambuko*,” iyo kokuti, “ndemafu,” muketile. “Injila iyi yikubilikigwa *lusambuko*, iyo yo njila iyi une ngwiputa Kyala uyu umwe mukwiputa.” Muketile, “Mu njila iyi yikubilikigwa *lusambuko*.”

⁴¹ Une nsisimikisyé ukuti, umwisyugu, linga uswe twalimile ni fipanga fyaiyolo ifi uswe twalimo, bo yu kiPrebeteri, Katolika, Baptisti, na fila ifikindane, uswe twabagile ukuyoba ubuketi bulabula ku bandu bala aba bikuyoba ukuti abene bikulonda, ngati, ukumbika u nkundwe mu nyumba ya basutamitu, pamo ikindukimo bo ikyo. “Mu njila iyi yikubilikigwa *lusambuko*, iyo yo njila une ngwiputa Kyala ugwa batata bitu.”

⁴² Kangi bo buketi ubukulumba buki ubu bwali pankylene pa Agrippa, na mope nkati mwa buyobi bwake, Agrippa alinkukuta panja, kangi alinkuti, “Pauli, Sauli, ugwe kifuki unsongile une ukuya Nkristi.” Muketile, mūmu, umwēne atwele a Masimbo pabwelu fiyo, pope gakindene ni kipanga kyake kyene. Loli a Msimbo gali nulupelelesye pabwelu, mpaka umwene alinkuyoba, “Ugwe kifuki kunsonga une ukuya bo mumo ugwe guli.”

⁴³ Pauli alinkuyoba, “Une ngunyonywa ugwe gwāli, palikimo, ukupagulako ukuti une angali ndikulonda ukuya mminyololo igi gigyo une ndimo” umwe muketile, loli ukuya mwitiki bo umwene aali. Mmasyu agangi, linga une...“Une ngunyonywa kwa Kyala ukuti umwe mukuketa u busetuli mūmo—mūmo une nguketela ikyene.” Mmasyu agangi, “Uni—une ngunyonywa umwe mwabagile ukubōmba ikyo.” Muketile? “Une itolo ngunyonywa ukuti umwe mubagile.”

⁴⁴ Akabalilo kako, Festus, une ngusubila, ālimbulile umwene ukuti umwene “afündile fyingi fiyo,” umwēne āli “asyūtile untu gwake.” Lōli umwēne alinkundeka umwena amanye ukuti umwene—ukuti umwene akāli mma; ukuti umwene—umwene āmenye pāpo umwene alipo.

⁴⁵ Kangi une ngulonda ukuyoba iki, ulubunju ulu, bakundwe. une lōsa ngunyonywa ukuti une mbagile...Ukuyobela komma ubumi bwa Pauli, lōli itolo ukuti ape ubuyobi ubunini bwapasi. Nongwa yakuti, balipo bingi bakongelelapo apa aba lumo bisakuyoba ulubunju ulu, lolu une nalondaga ulusako ulu ukuyoba iki. Lilino une ngunyonywa ukuti ikipanga ikikindane kilikyosa, bo mūmo une mbilike umwe mukubuka kula, Tempeli ya Bethel, Indpendenti, Assemblies of God, kangi fila ifikindane...Une ngunyonywa ukuti palikimo umwe mwabagile ukuketa iki une nguketa; ukuti umwe mwabagile. Une ngunyonywa umwe bwabagile ukuketa imboniboni isi une nguketa, polelo umwe angali mukuya nu bipilikisyo bwapabwelu, bula ubwa butumigwa.

⁴⁶ Akabalilo kako une nāsōkilémo nkipanga kya Baptisti, ukwisa ukukilania nkati mpetekosti; kangi Dok. Roy E. Davis, uyu ālinsayile une ukwisa nkipanga kya Missionary Baptisti, ālimbulile une ukuti une nāli ni njosi imbībi, akabalilo kako imboniboni ya Ntwa yaalisile kangi—kangi nukuyoba kwa une. Kangi—kangi umwe mumenye iki ulubumbulusyo lwāli akabalilo kala, ulwēne lwali pa liyiga lyapāsi.

⁴⁷ Kangi—kangi une ngamenye nakimo isya ba Pentekosti. Une nāpilike abēne bāLi kipambo kya bīkemo-babunguluka aba balambalalága pa kipālo nukutotofula ngati imbwa isyafigili, kangi abene bāfimbilisigwaga ukubaputa abēne nukubagomokesya abēne ku bumi, kangi bosa ngati lula. Ikyo kyo kyosa une nāmenye isya bāndu ba ki Pentekosti.

Umwēne alinkuti, “Yo ywani uyu ugwe kwinogona isakukupilika ugwe?”

⁴⁸ Une ndinkuti, “Lingga Kyala ikundume une, kulipo kubuyobumo nu munduyumo Umwēne ikundumako une.” Uko ko kutalusya. Muketile? “Nongwa yakuti,” une ndinkuyoba, “Dok. Davis,” une ndinkuti, “Umwēne āLi itolo yo gwanaloliloli; une nālímile nukunketa Umwēne,” une ndinkuyoba. Abēne bāmbūlāga une ukuti imboniboni sila... .

⁴⁹ Une ne mwitiki unkulumba, bakundwe, ukuti—ukuti ifiküngilwa nu kubilikigwa fili panja pa lupinduko. Une—une ngwitika ikyo. Ugwe upāpigwe, ugwe ukabagila ukuya iki ugwe ukaya. Kangi akabalilo kalikosa ugwe kugela ukwipela gwimwene kindukimo iki ugwe ukaya, ugwe kukina itolo akayabo ka nsyobi. Kangi Kyala unko une mfwe bo ngali ukuya nsyobi, muketile. Unko une njege itolo iki une ndi, kangi polelo kipelaga ikyene kyakuboneka kangi kyapabwelu. Kangi—kangi, polelo, unko—unko une njege injila yila, kangi polelo aligwesa amenye. Polelo ugwe kumanya katikati itolo.

⁵⁰ Kangi popāpo lilino, bo umwe mumenye, une ngakabilemo fiyo ku kwingi ukumanyisigwa, bo une njobile. Popāpo mu bwangu...mu bufundakyala, une ne nsitakumanya unkinde-bosa aba balipo. Kangi une ngusakisya umwe mumenye ikyo, muketile. Kangi ukuya ndumbilili, une ngabagila napandi ukwibilikila nimwēne ukuya yumo, panongwa ya kusita kukaba ubumanyisigwe nukumanya amasyu, na fyosa bo ifyo. Loli kiliku ikinini une ndinakyo, kwa...ukuya bumanyi bwangu bwa kumanya, ukwisila mu lipyana Lyake, i Ntwa Yeso, une ngugela ukuyabana ikyo na bosa abakundwe bangu kulikosa, ukuyabana iki.

⁵¹ Kangi, lōli, akabalilo kako une nasōkilemo nkipanga kya Baptisti...iki kyo kyēne ikipanga iki nalingilemo siku, pamo nasayiligwe mula. Kangi une nasayiligwe mu 1933, mu kipanga kya Missionary Baptist, Jeffersonville, Indiana. Ikyēne kyo ki—ki...ikyēne kyo kiyabo kya Southern Baptist Convention. Polelo uswe, mu kabalilo aka, une...bo une nikwabileko kangi itolo...

⁵² Lilino, ikipanga kya Baptisti kyo kipanga kyakwima pakyene. Uswe—uswe twesa tumenye ikyo, ukuti ikyēne kyo—ikyene kyo i...Ugwe ubagile ukulūmbilila kifuki kalikōsa ugwe kulōnda, linga ikilündilo kyāko kisakwīma ni kyēne. Abene itolo...Ugwe kulonda ukulumbilila kilikyosa iki ugwe kunyonywa.

⁵³ Kangi une nkiganile ikyo, muketile, panongwa yakuti une ngwitika ikyēne kyo kyabutumigwa. Panonongwa yakuti, u ntu, ulubatiklo lwa pamwanya ukukinda nkipanga, yo ntimang'osi, uswe tukusyāganisa isyo, u ntimi. Kangi—kangi linga i—i... Linga u bishopu yumo pamo umundu yumo uyungi isakusosyapo ubusetuli ukufuma mwa ntimi, polelo u Kyala ikubombaga bulebule mu kipanga kyake? Umwe muketile, ugwe itolo ukabagile ukwega ikyene. Popāpo, kangi une ndilinakyo...

⁵⁴ Akabalilo kāko une nasokileko kula, une nālyāgéné ni kibugutila ikyakwānda, iki kyāli lubūmbulusyo bwa nnini Betty Daugherty, ku St. Louis, Missouri. Kangi ikyēne kyāli i Pentecostal United, pamo ikipanga kya Pentecostal Jesus' Name, kangi u ntimi uyu ali yumo mwa bene, kangi

undindwana unnini uyu ābumbulusígwe. Ukyoba ubwanaloli, une ninogonaga ikyo kyo iki kyampelaga umwene mpetekosti, kyali nongwa yakuti abēne bibilikilaga bēne, "Yeso Mwēne." Kangi une ndinkwinogona ukuti iki kyo kyapelaga abene ukuya bapentekosti, kyāli 'nongwa yakuti ikyo kyo iki abēne bibilikilaga bene, kangi ikyo kyo kyāli bukindane. Popāpo, mulimosa, polelo ukufuma pala une ndinkubuka ku . . .

⁵⁵ Kangi u nnyambala unnunu; āli nu lukomano ulukulumba mu St. Louis, iki ikipicha kikuboneka nkati mula. Kangi uswe twāli ni Kiel Auditorium; kangi ikilo kyakwānda, pamo fibili, balipo maelifu kalongo-na-mana biswisyé ikyene mosa, kangi uswe tulinkutoligwa nuku . . . twafimbilisigwa ukubīka abasikali ukusyungutila ififigo, ukubapingako abene.

⁵⁶ Kangi polelo ukufuma pala, ukukīndilila ukusuluka ku Richard T. Reed, ugwa kisayigwa ikyaiyolo Bible Hour Tabernacle, ku Jonesboro, iki kyope kyaali kya kipanganio kilakila. Kangi ukufuma kula, mpaka ku Dok. G. H. Brown, ikipanganio kilakila, ku 505 Victor Strret mu Little Rock, Arkansas. Kangi, ukufuma kula, ku Kiloboko kya Bwingil'lusuba.

⁵⁷ Kangi polelo akabalilo kāko une ngufika ku Kiloboko kya Bwingil'isuba, une ndinkutika umoto. Polelo une ndinkusyagania ukuti filipo ifitapukano finge nkati mwa bandu bapentekosti, mu fipanganio fyabo, bo yu yuswe baBaptisti tuli nafyo. Muketile, ifyēne fyāli—ifyēne fyāli fikindano finge fiyo, kula bali nafyo, abene bali nafyo ifikindano. Pala alipo Assemblies of God, kangi i Church of God, kangi ikindukimo ikingi, kangi ikindukimo ikingi, kangi ikindukimo ikingi, kangi i—kangi u bukindane. Kangi abene balipagulenie bene, kangi basimbile utupaka utunini. Kangi bosa abakundwe abangi balinkwanda ukwisa kwa une, nukumbula une, "Fiki, ugwe gwe gwa Yeso Mwēne, ni kibugutila iki ukukilania apa."

Une ndinkuti, "Umma, une ndikwi—une ndikwibilikila nimwene ikyo umma." Muketile?

Umwene alinkuti, "Fiki, ugwe gwe mwinabo na bene."

⁵⁸ Une ndinkuti, "Mulimosa, ikyo—ikyo kitikumbela une ukuya ikyo." Muketile? Kangi une ndinkuti, "Une—une—une itolo . . . Abēne bāli bakundwe."

⁵⁹ Kangi umwene alinkuti, "Fiki, abene bo kibugutila kya . . . Fiki, abene bakaya nakyo nakimo loli ikipambo kya bakihobe bamukolwe ni findu, ukusyungutila, bo lula. Ko kugu . . ."

⁶⁰ Une ndinkuti, "Lilino, Une ngusuma uluhobokelo. Une ngwagana na banyambala babwanaloli kula. Kangi abene bo banyambala ba Kyala." Kangi une ndinkuti, "Une—une naloliloli nkibengile ukubabilikila abene babibi; panongwa yakuti, abene bakaya mma."

⁶¹ Mulimosa, polelo une nagelile ukukikolela ikyene pabutali itolo pakabalilo katalipo mumo une nabagile, kisita kuyobelala kusalapo injila yimoyene. Mulimosa, une ndinkwanda ukufunda iki ifundo syabo syāli, kangi iki imbagulanio syabo syāli, kangi iki kyabapelile abēne ukutapukana. Kangi une ndinkwaga ukuti fibili fya fibugutila fyabo ifikulumba, kimo mwa fyene, kyābilikigwaga Yeso Mwene, kangi ikingi kimo kyābilikigwaga Assemblies of God. Kangi abene bābilikigwe panja, pamo bapaguligwe, pa nongwa ya lutamio lwa losyo lwa mmisi; kimo kyabombelaga “Tata, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo,” kangi ikingi kimo kyabombelaga “Yeso” i Ngamu.

⁶² Mulimosa, une naketile, kangi pa mbafu syosa-ibili palipo abanyambala abakulumba, bambombo ba Kyala. Kangi une ndinkwinogona, “O Kyala, linga une nabagile ukuketa bosa ukwibungania mu...itolo ukukindilila nukuya...loli komma itolo ukusimba imipaka gyabo, nukuyoba, ‘Uswe tutisakulilanila yumo nu nnine.’” Loli une ndinkusyagania, mu iki, imbepo inyali yālisile nkati mmyabo kangi yapelile ulubengano na kabini, pa tunongwa utu twalisile pakati pa bene. Une ndinkwinogona, “Umo mo itolo katikati mo mumo u mohesi ikulonda. Ikyo kyo itolo iki umwene ikulonda.” Akabalilo kosa aka indusu syinu simanyisigwe yumo ku nnine, umwene atikufimbilisigwa ukulwa na panini. Kangi une...

⁶³ Kangi popāpo polelo, kubumalikisy, ikyēne kilinkwisa ku bubonekesyo. Kangi u bubonekesyo bula bwāli ku Seattle, Washington, ukusyungutila 1946. Kangi ulubunju lumo une nātwāligwe ku bufikabahesy kwa hoteli, ikindukimo bo iki, ni i—i fyakulya fyakulembukila ifya balumbilili bamo. Kangi une nafimbilisigwe ukuyoba ku banyambala babili bābo.

⁶⁴ Kangi yumo mwa bēne āli Dok. Ness. Une ngusakisya umwe bakundwe ba Assemblies of God mukunkumbuka umwēne. Umwēne āli mu buyo bwa kululu-kunamayolo; unnyambala unkulumba, nkomu, mfundafunda. Kangi umwēne imililāga Assemblies of God.

⁶⁵ Kangi polelo, Dok. Scism, ugwa kipanga kya United Pentecostal. Une ngusakisya umwe bakundwe ba United Pentecostal mukunkumbuka umwene. Umwēne yope āli gwa mabuyo ga kululu-kunamayolo pamwanya pala, ukuti umwene ali pamwnya pa bula na maboma pamwanya pala.

⁶⁶ Ena, abanyambala aba babili bala balinkwaganila. Kangi une nabagile ukutwaligwa pankyen pa bene, panongwa yakuti i—i ngenge sisaga ukuya mbyasye, kangi ikyēne kyakekaga kwa une ukufuma mu njila yiliyosa. Kangi une ndinkwinogona, “Ngimba une mbombe kiliku? Ngimba une mbagile ukubomba fiki?”

⁶⁷ Lilino, mulimosa, abēne balinkuti, “Mulimosa, ugwe ubagile ukwega ulubafu na yumo ywene pamo uyungi. Linga ugwe

kubuka ni Ngamu ya Yeso, ugwe kufimbilisigwa ukuya Ngamu ya Yeso. Kangi linga ugwe kubuka na Assemblies of God, ugwe kufimbilisigwa ukusōkáko ukufuma ku Ngamu ya Yeso, kangi ukuya Assemblies of God, na fyosa bo ifyo.” Ukwene kulinkwisa ku buyo kūko une nafimbilisigwaga ukutēndeka ukunāngisya kwa luko lumo.

⁶⁸ Une nālipūtile fiyo ulubunju lula bo ngāli ngabūka kula. Une ndinkuti, “Kyala, ndula une. Panongwa yakuti, pala balipo abanyambala babili abakulumba; balipo amaelifu ga bambombo. Kangi Ugwe undumile une panja kuno nu butumigwe. Kangi abēne bosa-babili bo bambombo Bāko. Kangi une nabagile ngusopamo usonge ulunini luki une ndinalo ku kipanganio kimokyene akabalilo kāko ikyēne kikulwa ikinine?” Muketile? “Une—une ngabagila ukwinogona kanunu mu kubomba kila. Une ngamanya ukuti ikyene kikuyaga bwigane bwa Kristi ukubomba ikyene.” Kangi une ndinkuti, “Kyala, ndula une kangi mbapo une ikindukimo ikyakubomba, pamo mbapo une ikindukimo ikyakuyoba.”

⁶⁹ Kangi polelo une ngali nayo nayumo. Une itolo ndinkufimbilisigwa itolo ukwima pala, itolo u Ntwa Yeso na une, ulubunju lula.

⁷⁰ Mulimosa, ulutatikano ulukulumba lulinkwanda pala. “Ngimba ugwe kubombaga fiki? Lyo liliku—lyo liliku—lyo liliku ilinogono ili ugwe kutēndekágá?”

⁷¹ Une ndinkuti, “Ilinogono lyangu litalile litēndekígwe. Ukuti, ilinogono lyangu, ko kwima pakati mwesa-babili ba umwe, kangi ukwilungisya ku nakimo kya fipānganio; nukuyoba, ni ngongi ukusyungutila mwesa-babili ba umwe, ‘Uswe twe bakundwe.’” Muketile? Muketile, uswe twe bakundwe. Muketile? Kangi une ndinkuti, “Une ngelile ukubala amabuku gosa aga une nābagile, mūmo iki kyālisilepo, iki kyabilikigwaga iki ‘ulutamio ulupya,’ na mūmo abēne batapukene bēne, na mūmo fikuti iki kyālandile mu njila *iyi* kangi injila *yila*.” Kangi une ndinkuti, “Mu lutatikano pakati ba umwe,” une ndinkuti, “ikyo kyo kindu kilakila iki kyābongotwile ubugute bwapapentekosti, pisiku lila...ukufuma pa Pentekosti. Abēne balinkwanda ukutatikana pakati pa yumo nu nnine.” Kangi une ndinkuti, “Ikindu iki kikupagulania kangi.”

⁷² Une ndinkuti, “Ngimba kulipo ukubagila ukuti pala pabagile ukuyapo umwimila-pakati pakati pa umwe, umwe bakundwe? Ngimba kilipo kilikyosa iki—iki kibagile ukwima?”

⁷³ Mulimosa, abēne balinkusita kwigula imilomo gyābo pa ikyo, panongwa yakuti ikyēne kyāli kipyāsyé fiyo. Umwe mumenye, ukufwana ifyinja kalongo na fihano, malongo mabili ifi fikindilepo, mumo ukwene kwayilile, panongwa yakuti ikibugutila kimo kyalikwabileko ukufuma ku kingi, kangi pala lwālipo ulutatikano lwingi fiyo.

⁷⁴ Popāpo une ndinkuti, “Mulimosa, bakundwe, apa po iki une nguyaga pakubomba. Une nguyaga pa... Kyala akandumamo une siku ukōsya, mulimosa. Umwēne ālindumile une ukwiputila abana Bake ababine.” Une ndinkuti, “Popāpo, une nguyaga pa—pa kwiputila abana ababine, kangi umwe balūmbilili bōmba ukōsya kwinu,” une ndikuyoba.

⁷⁵ Une ndinkuti, “Lilino une ngulonda ukusuma umwe kamo, ukuti ugwe musipilikisyeye.” Une ndinkuti, “Nkundwe Ness, i...aba abāndu ba Ngamu ya Yeso, ngimba ugwe kwitika ukuti abēne bāmbilile u Mbepo Mwikemo akabalilo kāko abēne bikuyoba mu ndimi nukubōmba ikindu kilakila iki umwe mu Assemblies of God mukubōmba?”

Alinkuti, “Naloliloli.”

⁷⁶ Une ndinkuti, “Nkundwe Scism, ngimba ugwe kwitika ukuti aba Assemblies of Goda bali nagwe u Mbepo Mwikemo akabalilo kāko abēne bikuyoba mu ndimi nukubōmba ikindu kilakila umwe mukubōmba pa losyo?”

Umwene alinkuti, “Naloliloli, une ngubomba.”

⁷⁷ Une ndinkuti, “Lilino, i Libangeli lyaayobile, ‘Kyala yo ikupa bala u Mbepo Mwikemo aba bikumpilikila Umwene.’ Lilino, ngimba bo bāni aba bampilikile Umwene? Ngimba bo bāni aba bampilikile Umwene? Yo ywani gwa umwe uyu ampilikile Umwēne? Kangi Kyala ābapele mwesa-babili ba umwe u Mbepo Mwikemo.” Muketile?

⁷⁸ Une ndinkuti, “Ngimba ugwe kuyoba, Nkundwe Scism, ukuti Nkundwe Ness akaya nayo u Mbepo Mwikemo?”

Alinkuti, “Umma.”

⁷⁹ Une ndinkuti, “Ngimba ugwe ubagile ukuyoba ukuti Nkundwe Scism akaya nagwe u Mbepo Mwikemo?”

⁸⁰ “Umma.” Muketile? Ukuti, abēne bosa-babili bitikaga yumo nu nnine āli na Mbepo Mwikemo.

⁸¹ Loli, umwe mumenye, ikyēne itolo kitikupela nakumo ukupilikisigwa, bakundwe. Ikyēne kitikupela ukupela nakumo ukupilikisigwa. Kangi une nāpilike, pankyēni pake panini ukufuma apo... .

Une nisakugomokelaga ku fūndo yangu mu miniti yimo.

⁸² Abakundwe ba kiFinnish ukukilania apa, ukufuma pāpo une nasōkileko ku Finland; kūko Kyala ātupèle uswe, iki une nālinogwine, lumo mwa ngomano ingulumba ukukinda. Kula kūko u nnini, undumiana umfwano asyūsīgwe, ni findu fingi. Une nalyāgéné mu Stockholm, Sweden, na Lewi Pethrus ugwa kipanga kya Filadelifia kula uyu yo nnyambala gwa Kyala unkulumba, kangi i kipanga kya Filadelfia. Nkundwe Gordon Lindsay, uyu āli lilino... . Une ngwinogona. Une ndikwinogona

umwēne gwa ikyēne lilino, lilino umwēne āli gwa Assemblies of God.

⁸³ Kangi Assemblies of God yo yimo mwa batuli bangu abakulumba, mfisufyosa. Kangi i Foursquare, iki kyo kisambuke ukufuma ku Assemblies of God, kyo kimo mwa batuli bangu abakulumba. Aba Oneness bali, nkisukyosa, bo bambo mwa batuli bangu abakulumba. Muketile? Kangi une itolo nālyégile ukwima kula, kwene kukuleka indege imbyasye, kangi polelo ndikwega ubwime, ukuti une ndisakwēga ubwime pa lubafu ulu pamo ulo ulwa kwilūmbusya kula. Mpaka uswe tubagile ukuketa uswe twe bakundwe, nukwisa palikimo, kangi polelo uswe twisa—uswe twēsa twisakukēta ukuti yila yilayila ifundo yakutalula pala, iyi uswe tukwīsako, ikyakulonda ni kyakukinonywa ikyakubōmba lūlo.

⁸⁴ Kangi ugwe—ugwe kufimbilisigwa ukugela ikyakulonda kyako kangi ikyakunonywa, tasi. Ikyākwānda, bwāga ubwīgāne bwa Kyala; kangi polelo kyāga ikyakunonywa kyāko; kangi polelo gela ikyakulonda kyako nukuketa linga ikyakulonda kyako kitalusye. Polelo, bo mūmo Yeso āyobile mwa Mariko 11:24, “Linga ugwe kuyoba ku kyāmba iki, ‘Semaga,’ kangi utikwilāmwa mu ndumbula yāko.” Lōli akabalilo kosa ugwe uli nu kwilamwa mu ndumbula, kali ubwene bo bugwane bwa Kyala, pamo kyakulonda pamo kyakunonywa kyake, ngimba ikyene kikwēndaga bulebule? Lōli akabalilo kako ugwe umenye ukuti ikyakulonda kyako kili kanunu, kangi ubwene bo bwigane bwa Kyala, kangi ikyakunonywa kyako kili kanunu, ikyēne kikufimbilisigwa ukwēne. Ikyo kyo kyosa, kisita ikyo Kyala āyobile ikindukimo ikisobi.

⁸⁵ Fyōbéne, akabalilo kako une ngubuka ku kigemo, mu fipanga, nayumo ambilikemo une siku nguyoba ifindu ifyo pa kigemo, indamio isyo. Une ngusileka itolo syēne. Muketile, ikyo kili kwa i, umwe banyambala. Muketile? Une ndi apa ukubatula umwe ukukaba imyoyo kwa Kristi, ukwisila mu kikungilwa Kyabunyakyala, umwe muketile. Muketile? Ikyene kitikupela nabumo ubukīndáne... Umwe bombaga ukosya kwinu. Lōli polelo akabalilo kako ikyēne kikwisa... .

⁸⁶ Ena, une mbilikigwe kilikyosa. Une mbilikigwe, une ngamanya filinga, paliposa ukufuma u—u “gwamumbili mwanundumiana gwa Kyala” pasi mpaka u—u “mōhési.” Uko ko kitalusya, kilikyosa. Lōli, ku nyuma kya kyēne kyōsa, une ne nkundwe gwinu, mwininu mwenekaza ugwa Kitangalala kya Kyala; ngubōmba na umwe mwesa, panongwa ya Kitangalala. Kangi ikyo kyo kyabwanaloli.

⁸⁷ Lilino une nisa, linga ikyēne kili kanunu, kangi umwe mukwinogona uswe tuli na kabalilo kakufwana, une ngulonda ukubabula umwe mūmo uswe twāyobesenie ikyo. Ngimba ikyene kikuyaga kanunu, bakundwe, itolo ku miniti, Nkundwe,

Nkundwe Ness na bene? Umma ndaga. Kangi ikyene kibagile ukuya panandi panini aka kisakubatula umwe. Ikyene kisakubatula umwe ukupilikisy, mu luko lomo.

⁸⁸ Une nasimbile, apa, fimo mwa findu ifi une ngukumbukila abēne balyegilepo ukufuma pala. Kangi popāpo abēne balinsūmīle une, iki une nālitike isya “butatu,” ngimba une nitikaga ukuti kwaliko u “butatu” bwa Kyala?

⁸⁹ Lilino, bakundwe, akabalilo kako uswe tukusegelela ku iki, une ngusūbīla ukuti, akabalilo kako iki kimalike, ukuti uswe twisakuyaga balabala bakundwe aba uswe tuyilile mosa mūmo. Muketile? Lōli une ngwipilika ukuti une ngumeleligwa ikyēne kwa umwe, panongwa yakuti abandu binu bikwisa ku ngomano syangu, kangi une naloliloli ngabagila ukulōnda ukugomosya yumo mwa bene, asyōbīgwe.

⁹⁰ Kangi une akabalilo kosa mbabūlīle abandu aba bikunsimbila une amalālusyo, panja pa iki une ngulūmbilīla pa kigemo... Kangi apa yo nsimbi gwāngu, na fyosa bo ifyo. Linga abēne bikundālusya ililālusyo, “Ngimba bule isya *iki*, pamo bule isya *ikyo*?”

⁹¹ Une ndinkuti, “Nsuma ntimi gwako, muketile. Panongwa yakuti, linga umwene akulongolile ugwe mpaka mwisyugu, mpaka ugwe gwambilile Mbepo Mwikemo, umwene isakukwegelaga ugwe nkyeni, umwe muketile. Umwe, muketile, umwe nsuma ntimi gwinu.” Panongwa yakuti, utundu utunini bo tula tukupela ulufuluganjo, kangi polelo une ngusokako ku kyene, umwe muketile.

⁹² Lilino, kangi une njobigwe ukuti une nāli u—u mulwa gwa fipānganio. Lilino, une ngaya mma. Une ngwinogona ukuti ifipānganio fyo finunu, lōli akabalilo kāko ulubatiko lwa kipānganio kyako kikwisa kikubola, ikyo kyo iki une ngulwana nakyo. Muketile? Kisita kupasya kali ikyēne kyo bumobwene, pamo—pamo ikyene kyo butatu, pamo kilikyosa ikyene kili, ulubatiko; ukuti akabalilo kāko umwe mukufika pa buyo, umwe lilino... nukuyoba, “Uswe twe ba Assemblies of God.”

“Mulimosa, yo ywani uyu ali mukukilania kwa lukindi?”

⁹³ “O, abo bo bakundwe bītu. Abēne bi—abēne bikubilikigwa United Pentecostal.”

“Ena, ywani ngimba pamwanya pala?”

⁹⁴ “O, abo bo bakundwe ba Foursquare. O, uswe tuli bakundwe abanunu. Uswe tuli nu bulilanisi ubukulumba, yumo nu nnine.”

“O, umwe mwesa mukwitika ikindu kilakila?”

“O, ena, uswe tukwitika.”

“Lilino, ena, ngimba kyo fiki ikyo kikubapela umwe mu njila iyī?”

⁹⁵ “Mulimosa, abakundwe *aba* bikōsyia injila *iyi*. Kangi *aba* bikōsyia injila *iyi*, ukukēta ukufuma kwa uswe. Kangi *aba* bikōsyia . . .”

⁹⁶ Ngati ku South Africa kula, nkundwe, uswe twakyagile ikyo. Abēne balindālusisyé une. Ikibugutila kimo kikosya katatu, ikisyo kunyeni. Kangi ikingi kikōsyia katatu, ikisyo munyuma. Kangi abene balinkuti . . . Une ndinkuti, “Ngimba umwe mukwega kugu ikyo?”

⁹⁷ Yumo alinkuti, “Akabalilo kāko Umwēne āfwile, i Bāngéli lyāyobile Umwēne alīnamíle kunkyení,” kangi balinkuti, “polelo uswe tubagile ukubinamisyá abēne kunkyení.”

⁹⁸ Kangi une ndinkuti, “Mulimosa,” ku kibugutila ikingi “ngimba kyo fiki kya . . . Ngimba bule isya umwe?”

Balinkuti, “Ngimba ugwe unsililemo umūndu siku ikisyo kyake pāsi?”

⁹⁹ Mulimosa, kangi umwe mumenye fiki? Abēne balinkwipagulania bēne nukupela ifibugutila fibili, ifipānganio fibili. O, kisa, bakundwe! Ikyo kyo itolo iki mōhési ikulonda. Ikyo kyo itolo iki umwene ikulonda. Ena. Iyegaga gwimwene . . .

¹⁰⁰ Lilino, muketile, ikyene kikaya Apostolic Faith Mission, pamo—pamo ngimba ikyene pamo ikyene kyo ba Pentecostal Assemblies, pa lubafu ulungi. Ikyene kikaya ikyo mma. Abēne bo banyambala abanunu mu fibugutila fyosa-fibili, ngati mu fiyilile kuno. Lōli, umwe muketile, ulwene lo lubatiko lwa kindu.

¹⁰¹ Ikyene kyo itolo bo kiKatolika, mumo une utubalilo twingi njobile. Linga umwene yo n’Katolika, kangi ikusübila pa Kristi ku bupoki, umwene apokigwe. Naloliloli, uko ko kutalusya. Linga umwene ikusübila pa kipanga, umwene ayōngile. Kangi aligwesa gwa umwe bakundwe bakipentekosti mumenye, linga ugwe kuketa ku kipanga kya Pentekosti ukutupoka uswe, “uswe tuli, pakati pa banyambala, bapelakisa ukukinda,” uko ko kutalusya, panongwa yakuti uswe tuyōngile. Uko ko kutalusya.

¹⁰² Lōli linga uswe tukukēta kwa Yeso Kristi, polelo uswe tupokigwe, “nu lwitiko,” (ikyo, fiki?) imbombo immalisigwe. Kangi ifi ifinini ifindu ifyakubombabomba, kangi ifitendekigwe, ikyēne kitikupela nu bukīndáne bwingi.

¹⁰³ Lilino, une ndinkuyoba kwa Nkudwe Scism, ku . . . kangi Nkundwe Ness, “Ukwamula ililālusyo lyako,” Une ndinkuti, “lilino, une ndikwēga ulubafu lumo mma na mwe umwe bakundwe. Kangi une mmenye, akabalilo kosa umwe mukulumbusania, umwe mwe mwesa-babili basobi. Muketile? Panongwa yakuti, une kinunupo nje nsobi mu kumanyisya kwangu, kangi ntalusye mu ndumbula yangu, ukukinda ukuya ntalusye mu kimanyisyo kyangu, kangi nsobi mu ndumbula yangu.” Muketile? Une ndinkuti, “Kubumalikisyo, ikyēne kyo kayilo ka ndumbula yako.”

¹⁰⁴ Kangi une nāpelile akabombelo kala, ukumanya iki: ukuti linga u nnyambala, kisita kupasya iki umwene ikubomba, kangi bo bwingi bule umwene ikukīndana, kangi iki umwene ikuyoba kiliku isya une; linga mu ndumbula yangu, komma ukufuma itolo ku mbombo, loli ukufuma mu ndumbula yangu une ngabagila ukungana u nnyambala yula kanunu fiyo bo mumo une ngunganila aligwesa uyungi, polelo une mmenye kilipo ikindukimo ikisobi nkati muno, muketile. Uko ko kutalusya, panongwa yakuti, ikyene yo—ikyene...kisita kupasya linga umwene...

¹⁰⁵ U nkundwe unnine alisile, pakaya patali mma, u nkundwe unnini gwa Kipanga kya Kristi. Kangi, o, umwene alimile pamwanya pala, kangi umwene alinkuti, "Umiana uyu yo mōhési." Muketile? Umwene alinkuti, "Umwene ikuyoba isya Mbepo Mwikemo." Umwene alinkuti, "Kikayapo ikindu na kimokyene bo ikyo. Abene, mulimosa, bene abatumigwa kalongo na bibili balyambilile u Mbepo Mwikemo. Kangi—kangi ulubumbulusyo Lwamwakyala lyapēgīgwe kwene ku batumigwa kalongo na bibili." Kangi alinkukindilila, kifuki sinda gwa sala.

¹⁰⁶ Kangi une ndinkuti, "Itolo akabalilo, nkundwe. Une ngwinogona ugwe ubagile ukumbapo une itolo u lusako lumo ukukiponesya Iki, muketile." Une ndinkuti, "Umwe mwāyobile ukuti umwe mukuyoba pāpo i Bāngéli lyāyobile, kangi mwali kinunu kūko Ilyene lyāli kinunu."

Kangi umwene alinkuti, "Uswe tukubomba."

¹⁰⁷ Une ndinkuti, "Lilino, ugwe uyobile balipo itolo abatumigwa kalongo na bibili aba balyāmbilile Mbepo Mwikemo. I Bāngéli lyayobile, 'Balipo mia yumo na malongo mabili nkyūmba kyapamwanya akabalilo kāko u Mbepo Mwikemo āgwile, abakikulu na bosa.' Kangi ngimba kupasya ugwe ukumbula une, ngimba ugwe kwinogona ukuti Pauli akalyāmbilile Mbepo Mwikemo? Kangi umwene aalyambilile Ikyene akabalilo katali kakindilepo ukufuma pala, muketile. Kangi ugwe utile, 'Ikikūngilwa kya lubumbulusyo lwāpēgīgwe itolo ku batumigwa kalongo na bibili.' Kangi Stefani ābukile kula, amasiku manini pankyenipo, kangi umwene akāli yumo mwa kalongo na bibili. Umwene akāli nukuya ndumbilili. Umwe āli diakoni, kangi alinkusuluka kula ku Samaria nukukagila panja imisyētano." Kangi une ndinkuti, "O, nkundwe!" Ùkwene kwaalikanunu itolo palapala pala, ena, kūko ugwe gwafimbilisigwaga ukukyūnga ikyene.

¹⁰⁸ Kangi bo ikyene kimalike, "Lōli," une ndinkuti, "Une ngukuhobokela ugwe panongwa ya kumbilikila une mōhési, 'nongwa yakuti une mmenye ugwe ukasanusyaga ikyo."

¹⁰⁹ Kangi polelo akabalilo kako umwene amalisisye, umwene alinkusegelela. Umwene alinkuti, "Kilipo ikindu kimokyene une mbagile ukuyoba. Ugwe uli na Mbepo gwa Kristi."

¹¹⁰ Une ndinkuti, “Lilino, nkundwe, kyo kiliku une yo une, u möhési pamo gwa Kristi?” Muketile? Muketile?

¹¹¹ Loli une ngubabula umwe, umwe muketile, panongwa yakuti u mündu, abagile ukusyāganía ukuti ugwe unganile umwene; kisita kupasya, umwene ātatikaga, kangi ātatikaga nububibi kangi nukuhelula. Umwēne...

¹¹² Une ne mfwimi, kangi ni finyamana fya ndisu, ubumi bwangu bosa. Kangi abandu bayobile, “Bulebule...” Akabalilo kala akabalilo kako une nāgogíle ikindingo, nu mmage, muketile. Balinkuti, “Ngimba ugwe ukantilága umwēne?”

¹¹³ Une ndinkuti, “Umma. Linga une nabagile ukuntila umwēne, umwēne angali angogile une, muketile.”

¹¹⁴ Lōli, muketile, ugwe ukabagila—ugwe ukabagila ukufisyobekesyá ifyene. Ifyene fikumanya kali ugwe kufitila ifyene, pamo mma. Ugwe utilege i falasi, kangi ketesya iki i falasi yisakubomba, umwene isakwikanyanga pa ugwe. Muketile? Popāpa linga ugwe kutila... Ugwe ukabagile ukuyisyōbekesyá ikyéne. Ugwe naloliloli ubagile ukuya nakyo ikyene.

Iyo yo njila ikyene kiyīlile na Sétano.

¹¹⁵ Iyo yo njila ikyene kiyīlile pakati pa bandu. Ugwe kufimbilisigwa ukubagana abene. Ugwe ukabagila itolo ukusyōbekesyá ikyene. Ugwe kufimbilisigwa ukuya nakyo ikyene, kisita ikyo ilangi syako sisakunāngisya pabuyo bumo, muketile. Uko ko katalusya. Ugwe naloliloli kufimbilisigwa ukugana abandu, kangi abene bikumanya ugwe ubaganile abene. Muketile, kilipo ikindukimo isya ikyene.

¹¹⁶ Kangi u nnyambala yula lilino, alinkumbilikila unkasi gwangu, amasiku manini aga gakindilepo, kangi ikuyoba, “Ngimba u Nkundwe Branham alipo?”

Alinkuti, “Umma.”

¹¹⁷ Alinkuti, “Mulimosa, ikindu kimokyene une ngufimbilisigwaga ukuyoba. Une natatikene nu mwene, mu bufundakyala, loli une nguyoba umwene yo gwambombo gwa Kristi.”

¹¹⁸ Mulimosa, polelo, kangi polelo bo une ngali ukusokapo, umwene alinkutuma u kalata kwa une, kangi umwene alinkuti, “Une ngwisa uko, nakalinga itolo bo ugwe kugomoka. Une ngulonda u losyo lula ulwa Mbepo Mwikemo uyu ugwe kuyobayobapo.”

¹¹⁹ Popāpo, umwe muketile, itolo kūko linga ugwe āngali... Linga une nabagile ukuya nu bwipilike bula, ubwa kuti, “Fiki, kikayapo nakimo kwa ugwe. Ikipānga–kipāguke kyako ikyaiyolo kikaya kinunu mma, kangi–kangi mwesa umwe bandu ba Kipanga kya Kyala mukaya banunu. Umwe mukaya kanunu. Umwe mwe—umwe mwe misyétano.” Une angali ngankabamo siku unnyambala yula. Kangi linga une nabagile ukumbula

umwene ukuti une nalinganile umwene, kangi une ngasanwisye ikyene mu ndumbula yangu, umwene angali amenye kanunupo. Ikyo kyo kyosa ikyene kiliko ku kyene. Ugwe kufimbilisiga ukusanusya ikyene mu ndumbula yako.

¹²⁰ Kangi ikyo kyo kili pa filo akabalilo kako une ngwenda panja pa kigemo kila, pasi pa bumanyandumbula bula, muketile. Une ndikwinogona isya ikyene mma. Une itolo ndikulyamo ukukindamo, ukufuma fyakulya fya namayolo; nukwifunga nukwiputa, nukusyala nkyūmba. Panongwa yakuti, Umwene afingile kwa une Umwene ikubombaga ikyene. Kangi polelo une ngubuka kisita nsyungulu gumogwene gwa kwilamwa, panongwa yakuti Umwene āfingile Umwene isakubomba ikyene. Polelo, muketile, ubwangu... Une mmenye ikyakulonda kyangu kyo (fiki?), ikyakunyonywa kyangu kyo (fiki?), ku butwalilapatali bwa Kitangala kya Kyala.

¹²¹ Linga u nnyambala ikubuka injila *iyi*, injila *iyo*, kilikyosa ikipanga umwene ikubuka; akabalilo kosa umwene ikwisa kwa Kristi, ukwene kukaya ni mbomo kwa une. Kangi ikyo kyo kili mu ndumbula yangu. Muketile? Kangi kali, linga uswe tukubuka ukukilania nukwakwingila i Kipanga kya Kristi, ikyo kyo itolo kyosa kinunu. Ikyo kyo kinunu. Linga umwēne... Kyo kipanga nki umwēne ikwingila, ikyēne kikaya ni mbombo kwa une. Lōli pene pāpo une ngabile u moyo gwake kwa Kristi, kyo kindu ikinywamu.

¹²² Popapo une ndinkuyoba, “Nkundwe Ness, kisita ukuya gwakukīndána...” Lilino une nguyaga uku... Ngimba ikyene kili kanunu ukubombela *iki*, nkundwe? [Nkundwe ikuyoba, “Naloli.”—Nsimbi.] Une ndinkuti, “Une ngulonda ukuyoba kangi ukulingania.” Kangi, mu iki, une mbagile ukuyoba kwa umwe bakundwe apa. Lilino, komma ukuyoba iki pakati pa filündilo fyīnu. Linga umwe mubagile, kangi mbombela une ubukundwe, itolo—itolo—itolo unko une njego nkundwe gwinu. Umwe muketile? Kangi une, kangi linga—linga une ne nsobi, polelo une nhobokelaga une. Lōli une ngulonda ukulīngánia kwa umwe, ukuya ukuti filipo ifibugutila fyosa-fibili apa ulubunju ulu, ifya fyosa-fibili aba Bumobwene kangi aba—aba Assemblies, böpe, kangi ubwitiki bwabutatu.

¹²³ Lilino une ngulonda ukuyoba ubufumusyo ubu. Une ngulonda ukuyoba ukuti une ngwitika ukuti imbafu syosabilis syo nsobi, akabalilo kosa abēne bikutatikana yumo nu nnine, panongwa yakuti ikyakulonda kyabo kyo kisobi. Kangi akabalilo kosa ifyakulonda fyako fisobi, kali ikinyonywo kyako kyo fiki, lōli ifyakulonda fyako ku kinyonywo kila kyo kisobi, polelo ikyene kitisa kubōmbamo siku. Uko ko kutalusya.

¹²⁴ Lilino, a bandu bambo bayobile, “Nkundwe Branham, ugwe gwe gwa Yeso Mwene.” Une ngulonda ukuyoba ukuti ubo bo busobi. Une ngaya gwa Yeso Mwene mma.

¹²⁵ Yumo ikuyoba, “Nkundwe Branham, ngimba ugwe gwe Gwabutatu?” Umma, nkulumba. Une ngaya Gwabutatu. Une ne Nkristi. Muketile? Une—une—une ndiku... I lisyu gwabutatu litikuyobigwamo na mwi Bāngeli, i lisyu “butatu.” Kangi une ndikwitika ukuti balipo batatu Bakyala pamwenepamwene.

¹²⁶ Une ngwitika alipo yumoywene Kyala mbubombelambombo mutatu: Tata, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo. Iyo yo katikati nongwa uswe twalagililigwe ukwakosya mu Ngamu ya Tata, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo. Une ngwitika ukuti ikyene yo Kyala ukusengama ukwisa pasi.

¹²⁷ Lilino Kyala, akabalilo kako Umwene ābonikile akakwanda ku mündu, Umwene ali mu luko lwa Mbanda ya Moto. Umwe mukwitika ikyo, bule umwe? I... Aligwesa umbala i Bāngéli uyu amenye ukuti i Mbanga ya Moto iyi yali mu lulangalanga yāli Logos, ukuti yula aali yo Gwandumi gwa Lwitikano, uyu aali Kristi.

¹²⁸ Panongwa yakuti, Umwene aayobile... Umwene aali... Ikyene kikaali... Une ngusubila ikyene yo Mwikemo Yohani 6 mula, Umwene ātile, “Bo Abrahamu akaali,” isya “UNE YONE.” Umwene aali “UNE YONE.”

¹²⁹ Popāpo, yula āli Kyala, mwikemo; napapo linga u mundu āpalamasisyé ikyāmba, umwēne abagile ukufwa, muketile. Umma ndaga. Lilino, u Kyala yulayula āgelaga ukwibombela Mwēne ukugomokela mu kipeligwa Kyake iki Umwene āpelile. Lilino, Umwēne akābagile ukwisa kifuki abēne, panongwa yakuti abēne baliswile nu butulwanongwa, kangi i lilopa lyā mbene ni ng’osi likalyegilemo siku ubutulwanongwa ukusōsyámo. Uswe tumenyé ikyo. Ilyēne itolo lyakupililaga.

¹³⁰ Lilino, loli lelo Kyala yulayula uyu āli mu Mbanda ya Moto, Umwene alinkuya mbili, ukwisila mwa Mwanundumiana Gwake, nukwitugala mu mbili bwabilikigwaga u Ntwa Yeso Kristi. I Bāngéli lyāyobile, “Mwa Umwene mukwitugala ubwisisyé bwa Bwakyala mumbili.” Kangi Yeso āyobile mu... Mulimosa, mwa Gwakwanda Timoti 3:16, “Kisita matati, bo bukulumba ubwambutītu bwa bunyakyala.” Kangi linga abēne babagile ukukibilikila ikyene kikulumba, fiki, ngimba uswe tubagile ukubomba fiki, muketile? “Kikulumba kyo kyambutītu kya Kyala, kabuno Kyala ābonekile mu mbili, ākētīgwe na bandumi, nukwambililigiwa mmwanya mu Lwimiko,” na fyosa bo ifyo. Lilino, kangi Umwene alinkuyoba mu Mwikemo Yohani 14, kwa Thomas, “Akabalilo kako ugwe umbwene Une, ugwe umbwene Tata. Kangi nongwa ya fiki ugwe kuyoba, ‘Tunangisya uswe u Tata?’” I Bangeli lyayobile, ukuti, “Kyala aali mwa Kristi, ukusayana ni kisu kwa Yumwene.”

¹³¹ Lilino, Kyala akabagila ukuya bandu batatu, batatu abaKyala. Kangi akabagila Yeso ukuya Tata Gwake Mwene.

Muketile? PopāPo, umwe muketile, ikyēne kikupela fyosa-fibili mbubibi kisobi.

¹³² Lilino, kangi lilino linga umwe mwisa itolo ukuketesya, bukayapo nabumo ubuyo... Linga ugwe tuli na baKyala batatu, uswe twe biputafifwani. Lilino, uswe tumenyē ikyo.

¹³³ Ngati u n'Juda ayobile kwa une akabalilo kamo, akabalilo kako une nayobaga ku mwene, alinkuti, "Yo aliku yumo gwa bene yo Kyala gwako? Yo aliku yo Kyala gwako, u Tata, u Mwanundumiana, pamo u Mbepo Mwikemo? Yo aliku yo gwako?"

Kangi une ndinkuti, "Fiki, bakayako nabamo abaKyala batatu."

¹³⁴ Umwēne alinkuti, "Umwe mukabagile ukuntumulania—ukuntumulania Kyala mfiyabo fitatu nukumpa Umwene ku n'Juda."

Une ndinkuti, "Umma, nkulumba." Une ndinkuti . . .

¹³⁵ Akabalilo kako John Rhyn abumbulusigwe ubwa bufwamaso, kula ku Fort Wayne, umwe mumenye; kangi u rabbi uyu pamwanya apa ku Mishawa... pamo ku Fort... Benton Harbor. Umwēne alinkuti, "Umwe mukabagile ukuntumulania Kyala mfiyabo nafimo ifitatu nukumpa Umwene ku n'Juda."

¹³⁶ Une ndinkuti, "Naloliloli umma. Une ndikubōmba." Une ndinkuti, "Rabbi, ikyene kikuyaga kikafu kwa ugwe ukwitika abasololi?"

Umwene alinkuti, "Umma."

¹³⁷ Une ndinkuti, "Mu Yesaya 9:6, yo ywani umwēne anjobaga, 'Kwa uswe u Mwana apapigwe, u Mwanundumiana apegigwe, ikuyaga gwakubilikigwa Ndagili, Kyala Gwamaka, Nsoka gwa Lutengano'?"

Umwene alinkuti, "Yula aali Mesiya."

Une ndinkuti, "Polelo, Rabii, bo bukamu buki Mesiya isakuyaga kwa Kyala?"

Umwene alinkuti, "Umwene isakuyaga Kyala."

¹³⁸ "Ikyo kyo iki une ninogonaga." Muketile? Lilino, ugwe kuketa, isyo katikati katalusya. Ikyo kyo iki Umwene ali. Kangi popāpo une ndinkuti, "Mbula une lilino kūko Yeso ātolígwe ukufwanikisyā katikati iki u nsololi āyobile Umwēne āngali ikubōmba." Kangi umwēne alinkwānda ukukilila nu kwendendeka ukusyungutila. Une ndinkuti, "Ukwisila Ikyo, John Rhyn āambilile ukuketa kwake." Muketile?

Kangi umwene aatile, "Kubutali fiyo ikyene kiyēge ukuti Kyala ayege nu mwanundumiana!"

¹³⁹ Une ndinkuti, "U nkulumba Yehova alinkunkupilila u nkikulu, bo mümo u nsololi āyobile Umwēne ikubōmbága, nukupela akambakasya ka Lilopa. Kangi ukwisila mu

kambakasya ka Lilopa kala ko kúno kwafumile u mbili gwa Kristi.

¹⁴⁰ “Keta, mu Lwitikano Ulukulu, Rabbi,” Une ndinkuti, “akabalilo kāko u mündu ābukága kukuténdéka ilikemo, umwēne egaga a kang’osi. Umwēne āmenye alyōnenge i ndagilo sya Kyala, popāpo umwēne ālyēgile a kang’osi. Umwēne ālatile imbibi syāke, kangi a kang’osi aka kagogigwe. Akabalilo kāko i... amaboko gake ukuya pa kang’osi; ukulata kwake ukuti umwene amenye umwene abagile ukufwila imbibi syake, loli a kang’osi kegaga ubuyo bwake. Kangi akambakasya ka lilopka bongotwike; kangi umwēne akolaga akang’osi akanini pa kiboko kyake mpaka umwēne ālipilike akabumi kake akanini kakusōka mu kene, nukusililika mosa. Polelo u mpūti, ena, alinkusopa ililopa pa i—pa moto, ikigemo kya nkuba gwa bulongi.”

¹⁴¹ Polelo une ndinkuti, “U nnyambala yula, polelo, umwēne ābükile ukufuma pala, amenye ukuti akang’osi kalyēgile ubuyo bwake, loli umwene ābükile panja na kikinyonywo kilakila umwēne alinakyō akabalilo kako umwene ingilaga, muketile, panongwa yakuti iyene likabagile ukusōsyapo ubōnángi. Muketile? Lōli, polelo, inongwa iyi, ‘U mwiputi linga asukigwe kamokene, akaya nago amabyebye kangi aka butulwanongwa.’ Pala, pala lyalipo ilikemo likuténdekigwa ikyīnja kilikyosa. Lōli,” une ndinkuti, “lilino pala kalipo akabalilo, ‘u mwiputi linga asukigwe kamokene, akaya nago kangi mma amabyebye ga butulwanongwa.’ Panongwa yakuti... .

¹⁴² “Keta, Rabbi. Mu akabungu-ngesefu, ubumi bunini bula ubu bukwānda mu kambakasya, iki akene ubukesefu bukufumila ku bonyambala, ukubuka mbukikulu. Kangi umwene unkikulu ikutendeka ilifūmbi; lōli, unguku yibagile ukutēla ilifūmbi, lōli linga iyene yikafuma pakuya ni njuni ya kinyambala, iyene litisakupanjamō siku.”

¹⁴³ Kangi une ndinkuti, “Polelo Kyala, unkulumba ukukinda uyu aliswísyē akabalilo ni fwasi yosa, alinkwisa pasi ku akabungu kamokene akanini ku kifuba kya nkikulu.” Kangi polelo une ndinkuti, “Akabalilo kako uswe tupokigwe umwisyugu... Yeso akāli n’Juda pamo Gwapanja, panongwa yakuti ilifumbi itolo likutwala umbili. I Lilopa lyāli nabu u Būmi. Popāpo uswe—uswe tuli... I Bāngéli likuti, ‘Uswe tupokigwe ni Lilopa lya Kyala.’ Muketile, Umwene kaaali n’Juda mma pamo Gwapanja; Umwene aali Kyala. Polelo, akabalilo kako uswe tukwisa ku kigemo nukubika amaboko gitu, nu lwitiko, pa ntu Gwake, nukwipilika ukunyafulania na bukubilwe pa Kalivari, nukulata imbībi syitu, ukuti uswe tuli basobi, kangi Umwēne āfwile mbuyo bwitu!

¹⁴⁴ “Polelo, umwe muketile,” une ndinkuti, “ililopa lya kang’osi lilinkutoligwa ukugomokela kunyuma pa ikyo, i lilopa ili... .

Akambakasya kabongotwike, kangi u bumi ubu bwalyabuligwe, mu kubongotoka kwa kamabasya aka ka lilopa aka kang'osi, kalinkutoligwa ukugomokela pa mwiputi, panongwa yakuti ubwene bwali bumi bwa kinyamana, kangi ikyene kikabagile ukufwana nu bumi bwa bundu.

¹⁴⁵ “Loli akabalilo aka, akabalilo kako akambakasya ka Lilopa kala kabongotwike, akene kakaali itolo u nnyambala. Bula bwāli Bumi bwa Kyala, bwalundusigwe. Kangi akabalilo kako umwiputi ikwala amaboko gake, nu lwitiko, pamwanya pa Mwanundumiana gwa Kyala, kangi ikulata imbibi syake, somma ubumi bwa mundu uyungi, loli u Bumi bwa Kyala bukugomokela ku nnyambala uyu, ubo bo Bumi bwa Bwilanabwila. I lisyu Zoe, iki kikusanusígwa, ‘Bumi bwa Kyala Mwēne.’ Kangi Umwene āyobile Umwēne isakutupa uswe Zoe, u Bumi Syépwa, kangi lilino uswe twe banabalumiana na banabalindwana ba Kyala. Mwaketa lelo umwe.”

¹⁴⁶ Une ndinkuti, “Lilino ngimba ikyene kyo fiki? Ikyene yo Kyala, ukusengama. Umwēne ālisile, ikyākwanda; ‘nayumo umundu abagile ukumpalamasya Umwēne,’ panongwa yakuti u mundu atulilw'inongwa. Polelo Umwēne ālisile pasi mu mbili, ‘ukuti agele ubutulwanongwa... ukwega ubutulwanongwa.’ Muketile, Umwene, ikindu kyene iki Kyala abagiile ukubomba, ukuya itolo, kyāli kubōmba ikyēne mu njila yila.”

¹⁴⁷ Ukwēgelela itolo, bule linga une nāli nu bulagili bwa kilundilo iki ulubunju ulu, ngati būbo Kyala ālinabo pa luko lwa bandu, kangi une nāyobile, “Umundu gwakwanda ikuketa ku liyendo lila, ikufwa,” kangi Tommy Hicks ikuketa ku lyene? Lilino, ukwēgelela itolo, une ngwega Carl-... “Nkundwe Carlson, ugwe mfwila umwene.” Ikyo angali kitikuya kyabugolofu. Une angali nguyoba, “Leo, ugwe gwe nsimbi gwāngu; ugwe mfwila umwene.” Ikyo angali kitikuya kyabugolofu. “Billy Paul, u mwanundumiana gwangu, ugwe mfwila umwene.” Ikyo kikaya kyabugolofu. Injila yene une mbagile ukuya ngolofu, ko kwega ubuyo bwake nimwēne.

¹⁴⁸ Kangi ikyo kyo Kyala aabombile. Umwene, Kyala, yo Mbepo. Kangi Umwene alinkupela... Umwene, Umwene ayege, Umwene asanwisyesa Gwake. Ikyene kibagile ukuya kyakutika, ku bandu, ukwinogona isya Yehova unnini. Umwēne abagile ukwisa, u nnyambala unkulano-losa, loli Umwene ikwisa nkibaga, pamwanya pa kilundiko kya ndope. Yehova unnini, ikulila ngati bonda. Unnnini Yehova, ukukina bo ndumiana unnini. Unnnini Yehova, ukupala amatapwa, ngati nnyambala gwambombo. Unnnini Yehova, mu ngulilo ya butubwa. Yehova, atulikígwé pakati pa kumwanya na pasi ni fikopo sya bakinwelwa abagale ni fifunye fya basikali pa kisyu Kyake. Yehova, ikufwila abana Bake. Yehova, ikufwa, ukutabula; komma u mündu uyungi, loli Kyala Mwēne! Muketile, Kyala,

buli bwali mbubombela-mbombo Bwāke. Nongwa ya fiki? Umwēne ikugela ukugomokela ku ndumbula ya mündu.

¹⁴⁹ Lilino, uswe twātoligwe ukumpalamasya Umwēne, *Kula. Apa*, uswe twalimpilikisyé Umwēne na maboko gitu. Lilino ngimba Umwene ābombole fiki, ukwisila mu kikemesye umbili gula? Umwēne alinkwisa ukuya Yehova *nkati* mwa uswe. Uswe tuli kiyabo kya Mwēne. Pa Lisiku lya Pentekosti, i Mbanda ya Moto yilinkwipufula Yēne mosa, kangi indimi sya Moto silinkwitūgasya pa aligwesa gwa bene, ukunāngisya ukuti Kyala ipagulaga Mwēne pakati pa Kipanga Kyake.

¹⁵⁰ Polelo, bakundwe, linga itolo uswe tubagile ukuya palikimo, nukutwala Ikyo palikimo! Polelo uswe tuli nagwe Yehova mu bwisele, akabalilo kāko uswe tukwisa palikimo. Lōli tubagile ukuya bulebule, akabalilo kako *uyu* yumo ikuyoba mu ndimi kangi ali na losyo, *uyu* yumo; kangi polelo ikukyūnga akalapi aka Moto *aka* pabwa apa, kangi *uyu* yumo? Unko uswe tubīke Ikyene palikimo.

¹⁵¹ Akabalilo kako Kyala, pa Lisiku lya Pentekosti, ikwisa pasi, kangi i Bāngéli lyāyobile, “Indimi sya Moto silinkwitūgasya pa aligwesa gwa bene.” Kangi abēne . . . “Indimi, ngati Moto,” indapi. Ikyēne kyāli Mbanda ya Moto yikwipagulania Yēne nukwiyabania Yēne, pakati pa bāndu, ukuti uswe twabagile ukuya bakundwe. “Ilisiku lila umwe mwisakumanya ukuti Une ndi mwa Tata, u Tata mu Myangu; Une mu Myangu, kangi umwe mwa Une.” Kangi, uswe, uswe tuli yumo. Uswe tuli yumo, komma ukuti tupagukene.

¹⁵² Lilino, Yehova Kyala, pamwanya *Apa*, akabagile ukupalamasya uluko lwa bundu, panongwa ya lulagilo Lwake Mwene lwa bwikemo; Yehova Kyala alinkuya butulwanongwa panongwa ya uswe, kangi alinkuhomba untengo; ukuti yulayula Yehova Kyala ābagile ukwisa nukwitūgalia *nkati* mwa uswe. Kyala *pamwanya* pa uswe; Kyala *na* uswe; Kyala *nkati* mwa uswe. Komma batatu baKyala; Kyala yumo ntiga! Abapulofesala bikubūka mbusyt’untu, ukugela ukwinogonela Ikyene mosa. Ubwene bo—ubwene bo busetuli. Ikyene kikufimbilisigwa ukuya kisetuligwa kwa ugwe.

¹⁵³ Lilino, lilino, akabalilo kāko ikyēne kikwisapo isya lōsyo, lilino, abandu bīngi . . . Lilino, ugwe kufimbilisigwa ukubōmba ikyo, bakundwe. Pamo, ikyēne kili bo ngati une nāyobile ku Nkundwe Scism na ku Nkundwe Ness, ukuti linga ugwe . . . U—u lutatikano lwalisilepo. Kangi aligwesa, bingi ba umwe bafundafunda apa mwe bakufikapo ukukinda une; lolii une mbombile ukufunda kwangi pa kimanyisyo. Kangi une mbalile, u *Pre-Nicene Fathers*, u *Nicene Council*, kangi bosa abasyambukulu, na fyosa bo ifyo.

¹⁵⁴ Inongwa iyi yalisilepo pa Nicene Council. Imbafu syosabilii sinkubuka ku kubyala; akabalilo kako i kipanga kya

Katolika kyālyēgile ulubafu lwakubumaliksyo lwa butatu, kangi ulungi lula lulinkubuka ku bumobwene, kangi imbafu syosasibili syasokile panja. Katikati kutalusya, panongwa yakuti abanyambala bāli nakyo ikindukimo ikyakubomba mu kyene.

¹⁵⁵ Ugwe kufimbilisigwa ukundeka Kyala ukubomba ikyene, kukayapo ukufumbwa kwa uswe ukugela ukwinogonela ikyene mosa. Unko uswe tuyege bakundwe. Unko uswe itolo tukindililege kangi ndeke Kyala abōmbe ikindu iki Umwēne ikuyaga pakubomba. Linga Umwēne yo nsitampaaka kangi ikumanya ifindu fyosa, kangi āyobile-ngani ubumalikisyo ukufuma ku bwandilo, ngimba tubagile bulebule uswe ukubomba kalikosa ukufwana ni kyene? Itolo umilisyaga ukwendela nkyeni. Iyo yo njila. Umilisyaga ukuya mu likato, bo mūmo une nāyobile ikilo kya mmayolo, na Yoshua gwitu unkulumba.

¹⁵⁶ Lilino keta, linga baliko abaKyala batatu... Une itolo ngulonda ukubanangisya umwe mumo iki kili kyakusekesya. Linga baliko abaKyala batatu, polelo Yeso aali Gwake Mwene Ta-... Yeso akabagile ukuya Tata Gwake Mwene, ukuya yumo. Kangi, linga baliko batatu, Umwene akapapigwe mu mbapo ya mfunde. Lilino balinga...? Une nguyapakuyobaga *uyu* yo Kyala u Tata; kangi *uyu* yo Kyala Mwanundumiana; kangi *uyu* yo Kyala Mbepo Mwikemo.

¹⁵⁷ Lilino, kwa umwe bakundwe bakukindana apa, umwe ketesya iki itolo ku miniti kangi umwe keta iki une ngugela ukusosolako. Une ngusuma ukuti Kyala ikubitikisyaga umwe ukukibona ikyene. Lilino, keta, umwe mwesa-babili mukwitika ikindu kilakila, loli u mohesi isile itolo pakati pa umwe nukubabongotolania umwe ukufwana ni kyene. Ikyene kyo katikati kindu kilakila, kangi une ngusisimikisyaya ikyene kwa umwe, nu butuli bwa Kyala, kangi ni Bangeli lya Kyala. Linga ikyene kikaya I Bangeli, polelo komma ukwambilila ikyene. Uko ko kutalusya.

¹⁵⁸ Loli lilino keta. *Uyu* yo (fiki?) Kyala u Tata; *uyu* yo Kyala u Mwanundumiana; *uyu* yo Kyala u Mbepo Mwikemo. Ena, lilino, unko uswe twime lilino itolo ku miniti, ukulambalika batatu bala panja pala; Kyala u Tata, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo.

¹⁵⁹ O, une—une ndikuyaga na kabalilo ukubomba iki. Une... [Abakundwe bikuyoba, “Kindililaga! Kindililaga!”—Nsimbi.] Loli, keta, ena, une njemwengo itolo mbibimbibi fiyo mumo une mbagile. Nhocokela une, bakundwe bangu, loli une—une—une ngafikamo siku kukuyoba na umwe, kangi une—une ngulonda ukubomba iki.

¹⁶⁰ Kangi polelo, keta; Kyala u Tata, u Mwanundumiana, u Mbepo Mwikemo. Lilino, Ywani aali yo Tata gwa Yeso Kristi? Kyala aali Tata gwa Yeso Kristi. Uswe twesa tukwitika ikyo.

Ngimba isyo syabwanaloli? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbì.] Fyosa filikanunu.

¹⁶¹ Lilino, akabalilo kako uswe tukwega Matai 28:19, akabalilo kako Yeso aayobile, “Buka umwe polelo, manyisya ifisu fyosa, ukubosya abene mu Ngamu ya Tata, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo,” amasiku kalongo ukufuma apo, Peteri aayobile, “Pinduka, kangi osigwaga mu Ngamu ya Ntwa Yeso Kristi.” Apo bulipo nukatalula ubulegane pabuyobumo. Lilino, unko uswe komma . . . pala bulipo u . . .

¹⁶² Aligwesa abikile ubuketi, ni findu. Apa ikyene kilipo. Uku ko kwitika kwangu, kangi une itolo ngukilambalika panja pankyenı pa umwe, bakundwe. Une ndikuyoba iki panja mu figemo; ikyene kyo kili kwa umwe. Loli une ngulonda ukubanangisya umwe iki une ngukibona pa mbafu sibili-syosa, ukuti u Mbepo Mwikemo isakusetula ikyene kwa umwe, muketile.

¹⁶³ Lilino, Matai 28:19, kangi linga—linga Matai 28:19 ikulwana na Imbombo 2:38, polelo kulipo u kulwana kumo mu i Bangeli, kangi Ilyene lyo likaya kalatasi ilyakufikapo Ilyene lisimbwgewo.

¹⁶⁴ Lilino linga umwe mwisakuketesya mwa Matai untu gwa 16, Yeso alimpele Peteri ubusetuli, kangi nukumpa umwene ifungulilo.

¹⁶⁵ Lilino, kumbukilaga, i Bangeli litikusetuligwa nu bufundakyala bwa lubatiko ulutendekigwe-nu-mundu lomo. Ilyene litikubomba mma. Ubwene bo busetuli.

¹⁶⁶ Ubwene bwali busetuli, ukwanda itolo. Nongwa ya fiki Abelo ikupa kwa Kyala ilikemo ilinunu ukukindapo ukukinda Kaini? “Ikyene kyasetuligwe ku mwene,” ukuti ikyene kikaali ma pichesi, kangi ma apulo, kangi ba luuki, kangi ma apulo. Linga ma apulo gisakupela abakikulu ukusyagania abene bali ngelebune, uswe kinunupo tuyabanie ama apulo kangi, nkundwe. Ngimba umwe mutikwinogona bo ulo? Lilino, ikyo, ikyo kikupilikigwa kyamahelu, loli une ndikusanusya ukuyoba ikyo mma. Loli, ikyene gakaali ma apulo mma. Umma, nkulumba. Lilino, kangi linga ikyo kikuyaga lulo, polelo, “Ikyene kyasetuligwa kwa Abelo,” ukuti umwene aali lilopa lwa tata gwake. Popapo umwene alinkupa ililopa, panongwa yakuti ubwene bwaali busetuli. Ikindu kyosa kiyengigwe pamwanya pa ikyo.

¹⁶⁷ Lilino keta, apa alipo unkangale unsitakumanya undoba’nswi, kisita bope nubumanyi ubwakufwana . . . I Bangeli liyobile ukuti umwene aali nsitakumanya kangi nsitakumanyisigwa. Loli umwene alimile pala, kangi Yeso alalwisye ililalusyo, “Ngimba umwe mukuyoba Une ne Mwanundumiana gwa mundu ukuti ne ywani?”

¹⁶⁸ Yumo alinkuti, “Fiki, Ugwe uli—Ugwe uli Mos- . . .” Pamo, “Abene—abene bikuyoba, ‘Ugwe gwe Mose.’”

“Ngimba yo ywani abene, ngimba abene bikuyoba une ne ywani?”

Yumo alinkuyoba, “Fiki, Ugwe gwe Yeremiya pamo a basololi, kangi *iki, kila*, pamo *ikingi*.”

¹⁶⁹ Umwene alinkuti, “Ilyo lyo likaya lilalusyo mma. Une mbalalusisyé *umwe*. Yo ywani uyu umwe mukuyoba ne ani?”

¹⁷⁰ Kangi Peteri alimile palapala pala, kangi alinkuti, “Ugwe gwe Mwanundumiana gwa Kyala.”

¹⁷¹ Kangi Umwene alinkuti, “Gwe nsayigwa ugwe, Simoni, mwanundumiana gwa Yonasi.” Lilino ketesya. “Umbili ni lilopa fikasetula iki kwa ugwe, loli Tata Gwangu uyu ali ku Mwanya.” Muketile?

¹⁷² Lilino ketesya, lilino, ikipanga kya Katolika kikuyoba ukuti Umwene aayengile i Kipanga pa Peteri. Ubo bo busobi.

¹⁷³ Ikipanga kya Protestant kikuyoba, “Umwene aayengile Ikyene pa Mwene.” Loli lilino ketesya nukusyagania, keta linga ikyene kili.

¹⁷⁴ Umwene aayengile Ikyene pa busetuli bwamwambepo ubwa Yuyo Umwene aali, muketile, panongwa yakuti Umwene aayobile, “Nsayigwa yo ugwe, Simoni, mwanundumiana gwa Yonasi. Umbili ni lilopa fikasetula iki kwa ugwe. Une nguyoba ugwe gwe Simoni; pa lyalabwe ili” (lyo lyalabwe nki? u bersetuli) “Une nisakuyenga i Kipanga Kyangu, kangi ifipata fya gehena fikabagile ukuponjola ukulwana ni Kyene.”

¹⁷⁵ Polelo, akabalilo kako Peteri alimile apa akabalilo kako Matai 28 alyandisigwe, nukusyumbutuka kangi, amasiku kalongo pankyen i pake, nu bersetuli, kangi alinkosya mu Ngamu ya “u Ntwa Yeso Kristi.” Fiki umwene abombile ikyene? Nu bersetuli bwa Kyala; kangi aali ni fungulilo ku Kitangalala kya Kyala, nkundwe.

¹⁷⁶ Lilino une mbagile ukufulasya ugwe ku miniti, ulubafu lwa umwe, loli ima itolo i miniti. Bukayapo ubuyo na bumobwene mu i Bangeli kuko u mundu aligwesa alyosigwemo siku mu Ngamu ya “Tata, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo.” Bukayapo nu buyo nabumobwene mMasimbo. Kangi linga bulipo, twala ubwene. Kangi linga ugwe ubagile ukubwaga paliposa mu syambukulu injindikigwa, mpaka ukubumba kwa kipanga kya Katolika, une ngulonda une ukutwala ubwene. Bukayapo nu buyo, lilino, kangi ubo bo bwanaloli.

Loli lilino gulila i miniti, umwe ba Bumobwene, itolo i sekondi.

¹⁷⁷ Lilino, bukayapo nabumo ubuyo kuko . . . Linga u mundu aligwesa abagile ukunnangisya une ubusimbe bumobwene bwa

Lisimbon kuko ulusekelo lula lwabombeligwa imbombo mu i Bangeli, iya “Tata, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo,” ugwe kufimbilisigwa ukwisa ukumbula une kuko umundu yumo aloyosigwe bo lula.

¹⁷⁸ Kangi bamo mwa bene bikuyoba, “Mulimosa, une ngwegaga iki Yeso aayobile, komma iki Peteri aayobile.” Linga bene baali bakanikanaga, yumo ku nnini, ngimba uswe tukubombaga fiki? Linga ikyene kyosa kikaya Kyala, kyo kiyabo kiliku ikya i Bangeli kyo kitalusye?

¹⁷⁹ Ikyene kyo kyosa kibagile ukwingilana nu kwisa palikimo, kangi bwene bu busetuli bwa Kyala. Amasukulu gitu gatisakumanyisyamo siku ikyene. Ubwene bo busetuli, ubu ugwe ubagile ukuketa Ikyene.

¹⁸⁰ Polelo, linga abanyambala babili bala bakindanaga, yumo ku nnine, polelo lo luko luki ulwa i Bangeli ili uswe tukubala? Ngumanyaga bulebule ukuti kali Yohani 14 yo ntalusye, pamo mma? Ngumanyaga bulebule ukuti kali Yohani 3 yo ntalusye, pamo mma? Bulebule, bulebule bulebule ngumanya une? Muketile?

¹⁸¹ Loli injila yene iyi une mbagile ukuya nu lwitiko mwa Kyala, ko kumanya ukuti i Bangeli lila litalusye, nukwitika Ilyene lyo litalusye, nukwitugala nubutalusye ni Lyene. Palema nalinga une ndikulipilikisyia Ilyene, une ngwenda Ilyene, mulimosa.

¹⁸² Loli akabalilo kako ingindano isi sikwisapo, polelo une ngubuka pankylene pa Kyala, ukwakukyagania. Kangi u Gwandumi yulayula uyu ikwagana na une mu lukomano, kangi pa kilo, yo yulayula Yula Yuyo alimanyisyue une Iki. Muketile? Lilino keta linga iki kili, mumo iki kiyilile lilino.

¹⁸³ Lilino, Matai 28:19, unko uswe tuketesye itolo nkabalilo lilino. Kangi lilino une ngwegaga Imbombo 2:38 lululu ulu, kuko Peteri aayobile, “U Ntwa Yeso Kristi.” Kangi Matai aayobile, “Tata, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo.”

¹⁸⁴ Lilino pilikisia. Umwene aayobile, “Osyaga abene . . .” Komma “mu ngamu ya Tata, mu ngamu ya Mwanundumiana, mu ngamu ya Mbepo Mwikemo.” Umwene akayobilemo siku ikyo. Pakayapo nakimo “ngamu . . . mu ngamu . . . mu ngamu.”

¹⁸⁵ Umwene akayobilemo, “Bosyaga abene mu *ngamu-nyingi* iya Tata, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo,” ’nongwa yakuti ikyene kyo kikaya nukupilikisigwa mma.

¹⁸⁶ Umwene alinkuti, “Bosya abene mu Ngamu (N-g-a-m-u) ya Tata, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo.” Ngimba uko kutalusya? “. . . iya Tata, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo,” ikyakongania, “kangi, kangi, kangi.”

¹⁸⁷ Komma, *ngamu-nyingi*. Komma, “mu ngamu ya Tata, mu ngamu ya Mwanundumiana, ngamu ya Mbepo Mwikemo” Komma, “mu *ngamu-nyingi* ya Tata, Mwanundumiana, kangi

Mbepo Mwikemo.” Loli, “mu Ngamu,” N-g-a-m-u, kimokyene, “iya Tata, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo.” Lilino, yiliku yimo iya syene yo ngamu indalusye ukosigwamo? Iyene yo Ngamu yimoyene. Yo yiliku? Ngimba “Tata” yo ngamu indalusye, pamo ngimba “Mwanundumiana” yo ngamu indalusye, pamo ngimba “Mbepo Mwikemo” yo ngamu ndalusye?

¹⁸⁸ Iyene yo yimo “Ngamu,” pabuyobumo. Ngimba isyo syabwanaloli? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Ena, lilino une ngulonda ukusuma umwe ikindukimo, polelo. Linga i “Ngamu,” polelo, linga Yeso aayobile, “Osyaga mu Ngamu ya Tata, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo . . .” Balinga bikwitika ukuti Yeso aayobile ikyo? [“Ameni.”] Ilyo lyo Lisimbo. Ilyene lyo Matai 28:19, “Mu Ngamu ya Tata, Mwanundumiana . . .”

¹⁸⁹ [Nkundwe Branham ikuketa ikyakufubania—Nsimbi.] Kyo kindukimo iki uswe . . . Umma, akene ko, une ninogonaga . . . Umma ndaga, nkulumba. [Nkundwe ikuyoba, “Nhobokela une, Nkundwe Branham?”] Ena. [“Une ngulonda ukusyumbutusya i tepi, kangi une ndikulonda ukupondwa ikyene.”] Fyosa filikanunu. [Ubuyo busitakandu pa tepi]. . . .

¹⁹⁰ Lilino, “mu Ngamu ya Tata, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo.” Lilino pilikisa, bakundwe. Kikayapo ikindu kya ulu bo ingamu ya “Tata,” panongwa yakuti *Tata* yikaya ngamu mma. Iyene yo lipaalo. Kikayapo ikindu kya ulo bo ingamu ya “Mwanundumiana,” ‘nongwa yakuti *Mwanundumiana* lyo lipaalo. Kikayapo ikindu kimokyene bo mu ngamu ya “Mbepo Mwikemo.” Ikyo kyo iki Umwene ali.

¹⁹¹ Une nayobaga ikyo ku fyakulya ifyakulembusya fyabalumbilili ulubunju lumo, kangi unkikulu yumo . . . Panja pa lubatiko, ena, aligwesa abagile ukufubania, kilikyosa bo kila. Umwene atile, “Gulila panandi! Une ngusuma ubuhokelo!” Alinkuti, “Mbepo Mwikemo yo ngamu.”

¹⁹² Une ndinkuti, “Ikyo kyo iki Ikyene kili. Une ne mundu, loli ingamu yangu ngaya yo ‘Mundu.’”

¹⁹³ Iyene yo Mbepo Mwikemo. Iyo yikaya ngamu. Ikyo kyo iki Ikyene kili. Iyene yo nauni, ena, loli iyene kikaya . . . Iyene yo i—iyene kyo i . . . Iyene yikaya ngamu.

¹⁹⁴ Lilino, linga Umwene aayobile, “Osyaga mu Ngamu ya Tata, kangi iya u Mwanundumiana, kangi iya Mbepo Mwikemo,” kangi napamo Tata, Mwanundumiana, pamo u Mbepo Mwikemo yo ngamu, polelo yo fiki i Ngamu? Uswe tukulonda ukuyagania.

¹⁹⁵ Lilino, uswe tubagile ukukyaga ikyene kyosa mbuyo bumobwene apa, linga umwe itolo mwisakuketesya kangi—kangi—kangi ukukyunga akabalilo kanini lilino, pamo ukukyunga akabalilo kanini, une nasanusyaga ukuyoba. Lilino ketesya Matai 28:19. Lilino, une ndikuyoba ukuti . . .

¹⁹⁶ Umwe mubagile, umwe mwabagile ukuti mwabombilepo ikyene, bamo mwa umwe bakalumbu na bakundwe. Umwe mwabagile ukuti mwapimbile i buku, ilisiku limo, nukuketa ku nyuma kwa ikyene, nukuyoba, “Yohani na Maria balinkwitugala bahobofu bwila ukufuma pala.” Mulimosa, ngimba yo ywani Yohani na Maria? Ngimba fyo fiki i . . . yo ywani Yohani na Maria aba balitugele bahobofu bwila ukufuma pala? Yilipo injila yene yimoyene umwe mwisakumanyilamo siku yo ywani u Yohani na Maria; ukuti, linga ikyene kyo kyakwalangania kwa ugwe, gomokela kangi bala i buku. Ngimba ikyo kitalusye? Gomokela kunyuma ku bwandilo kangi bala ikyene ukukindamo, kangi ikyene likukubula ugwe yo ywa Yohani na Maria.

¹⁹⁷ Mulimosa, linga Yeso aayobile, Yeso Kristi u Mwanundumiana gwa Kyala, uyu aayobile, “Buka umwe polelo, manyisyaga ifisu fyosa, ukosya abene mu Ngamu ya Tata, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo,” kangi napamo *Tata, Mwanundumiana*, pamo *Mbepo Mwikemo* yo ngamu, polelo, linga ikyene kyo kyakwalangania, uswe kinunupo tugomokele kunyuma ku bwandilo bwa Buku.

¹⁹⁸ Lilino unko uswe tusanukile ku ntu 1 gwa Matai, kangi uswe tukwanda pala, likupa ingulilo, mpaka ikyene kikwisa pasi ku linandi lya 18.

¹⁹⁹ Lilino ketesya, lilino ketesya i miniti yimo itolo. *Uyu* yo Tata, pa lubafu lwangu lwakililo; *uyu* pakati yo Mwanundumiana; kangi *uyu* yo Mbepo Mwikemo. Lilino, *uyu* yo Tata gwa Yeso Kristi. Ngimba isyo ndalusye? Kyala yo Tata gwa Yeso Kristi. Uswe twesa tukwitika ikyo? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Fyosa filikanunu.

²⁰⁰ Lilino Matai 1:18 ãyobile:

*Lilino ubupapigwe bwa Yeso Kristi bwaali mu njila
iyi: Akabalilo kako . . . unna gwake Maria ãsongigwe
na Yosefu, bo akâli umwene . . . abene bâlisile palikimo,
umwene alyagigwe nagwe u mwana gwa . . . [Ikilundilo
kikuyoba, “Mbepo Mwikemo.”—Nsimbi.]*

²⁰¹ Une ninogonaga Kyala aali Tata Gwake.

*Kangi umwene isakupapaga u mwanundumiana, . . .
abene bisa kumbilikila ingamu yake YESO: . . .*

*Kangi Yosefu un'dume, ukuya nnyambala
un'golofu, . . . akaalondaga mma ukumpela umwene
ukuya kyakwegelela kya kilundilo, loli aalinogwine
ukunsosya umwene kubutitu.*

*Pa njila iyi, bo umwene ikwinogona pa findu ifi, keta,
u gwandumi gwa Ntwa alinkuboneka kwa umwene mu
njosi, ikuyoba, Yosefu, ugwe gwe mwanundumiana gwa
Davidi, ungayaga nulutende ukwiyegela gwinwene
Mariya unkasigo: kabuno iki kili nkifuba kyake kyo*

kya...[Ikilundilo kikuyoba, “Mbepo Mwikemo.”—Nsimbi.]

²⁰² Une ninogonaga Kyala aali Tata Gwake. Lilino, ngimba Umwene aali na ba tata babili, bakundwe? [“Umma.”] Umwene akabagila ukuya nabo. Linga Umwene aali, Umwene aali mwana sigwana, kangi lo luko luki lwa bwiputi ngimba uswe tuli nabo? Ugwe kufimbilisigwa ukwitikisya ukuti Kyala na Mbepo Mwikemo yo Mbepo yulayula-mwene. Naloli, Ikyene kili. Naloli, Ikyene yo yulayula-mwene Mbepo. Lilino, uswe tubombile, kangi tukuketa ikyo.

Kangi umwene isakupapa u mwanundumiana, kangi abene bisa kumbilikila ingamu yake YESO: kabuno umwene isakupoka abandu bake ukufuma ku butulwanongwa.

...iki kyosa kyabombigwe, ukuti ikyene kyabagile ukufwanikisigwa...

²⁰³ Une ngwandisya i Lisimbo. Umwe balumbilili mumenye, bo une ngubuka.

*...ukuti ikyene kyabagile ukufwanikisigwa...
ayobile u nsololi, ukwisila mwa Ntwa, ikuyoba,*

...u mfunde isa kuyaga ni kifuba, kangi...ikupāpa u mwana, kangi abene bisakunkolela ingamu yake Immanueli iki kyo nu kulingania,...[Ikilundilo kikuyoba, “Kyala na uswe.”—Nsimbi.]

²⁰⁴ “Kyala na uswe!” Ngimba ikyo kitalusye?

²⁰⁵ Polelo ngimba yo fiki i Ngamu ya Tata, Mwanundumiana, kangi u Mbepo Mwikemo? [Nkundwe ikuyoba, “Yeso Kristi.”—Nsimbi.] Ena, naloliloli. Fyōbéné Peteri ālyōsisye abene mu Ngamu ya “Yeso Kristi.”

²⁰⁶ Loli, une ndikupasya, linga ugwe gōsígwe mu ngamu ya Liluba lya Sharon, Liyibiyibi lya Kikoga, Ndondwa ya Ndubunju, ago go mapala, gope. Linga indumbula yako ndalusye kwa Kyala, Umwene amenye indumbula yako.

²⁰⁷ Loli lilino, lilino, une aayobile ikyo. Lilino, une ndinkuti... Lilino Nkundwe Scism alinkuti, “Lilino!” Ena, naloli, ikyo kyabonike ngati Bumobwene, popāpo umwene āli palapala ukwitikisania na kila.

²⁰⁸ Lilino une ndinkuti, “Lilino apa une ngulonda ukuyoba ikindukimo kwa ugwe lilino.” Muketile? Une ndinkuti, “Lilino une ngulonda ukusisimikisya kwa ugwe ukuti aba, abanyambala bosa-babili, bayobile ikindu kimokyene kilakila.”

²⁰⁹ Lilino, Matai, āyobile “Mu Ngamu ya Tata.” Ngimba isyo syabwanaloli? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Syosa silikanunu. Peteri alinkuti, “Mu Ngamu ya Ntwa.” Matai 28:19 āyobile, “Mu Ngamu ya Tata,” kangi Imbombo 2:38 āyobile, “Mu

Ngamu ya Ntwa.” Davidi aatile, “U NTWA aayobile ku Ntwa.” Ngimba Ywani aali yo Umwene? Kangi Tata nu Ntwa yo Ngamu yilayila. Davidi ãyobile, “U NTWA ãyobile ku Ntwa, ‘Itugasya Ugwe pa kiboko Kyāngu ikililo.’” Muketile, “Mu Ngamu ya Tata; mu Ngamu ya Ntwa.”

²¹⁰ Kangi Matai ãyobile, “Ngamu ya Mwanundumiana,” kangi Peteri aayobile, “Mu Ngamu ya Yeso.” Ngimba Mwanundumiana yo ywani? Yeso.

²¹¹ “Mu Ngamu ya Mbepo Mwikemo,” aali Matai; kangi Peteri aayobile, “Mu Ngamu ya Kristi,” u Logos.

²¹² *Tata, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo*, “Ntwa Yeso Kristi.” Fiki, ubwene bo bwanaloli mumo ukwene kwabagile ukuyila. Muketile?

²¹³ Nkundwe Scism alinkuyoba kwa une, pamo, Nkundwe Scism, u nkundwe gwa Bumobwene, umwene alinkuti “Nkundwe Branham, ikyo kyo kitalusye, loli,” umwene aayobile, “ikyo kyo iki.”

²¹⁴ Une ndinkuti, “Polelo, ikyo kyo *kila*” Uko ko kitalusya. Muketile? Une ndinkuti, “Linga ikyo kyo *iki*, iki kyo *kila*. Polelo fyo fiki ugwe kwilumbusyapo?”

²¹⁵ Une ndinkuti, “Unko une nsakikisyé kwa umwe bakundwe. Linga une nalyōsisyémo siku u mündu, apa po iki . . .”

²¹⁶ Une ndinkuti, “Lilino, apa alipo Dok. Ness.” Kangi umwe . . . yumo alinkuti, pitasipo, umwe bakundwe, mwe mwalimmenye Dok. Ness.

²¹⁷ Mulimosa, une nisakuyoba, apa, Nkundwe Hicks apa, umwe alinakyo i . . . Une ngwinogona ugwe ulinayo i Digirii ya Dokotala. Ngimba uko ko kitalusya? Umma ndaga.

²¹⁸ Lilino une ndinkuti, “Linga Dok. Ness, itugesye apa . . .” Lilino une ndinkuti, “Linga une nalondaga . . .” Lilino, akabalilo kako une ngwega u mundu ku misi, ukōsyá abene, Une ngukyagania ikyene mūmo umwene ābōmbile, une ndinkuti, “Gala gālī mapalo aga gābūkile ku Ngamu Yake.”

²¹⁹ Une ndinkuti, “Lilino, abakundwe ba Assembly bikubōmbela amapalo, kangi unkundwe gwa Bumobwene bikubombela i Ngamu.” Une ndinkuti, “Lilino une nisakusisisimikisyá kwa umwe, umwe mwesa-babili muli basobi, kangi une ne ngutalusya.” Umwe mumenye mūmo umwēne mukufimbilisigwaga uku . . . Umwe muli na bandu pasi pa lukwābigwo mu njila yila, ugwe kufimbilisigwa ukuya nubwipilikisyó bwa seko apa na apo, mu luko lwa kwitatula panini. Popāpo une ndinkuti, “Une ngwisakusisisimikisyá kwa umwe ukuti umwe mwesa-babili, kangi une ndintalusye.”

²²⁰ Une ndinkuti, “Lilino bule linga une nalōndaga ukunjindika Nkundwe Ness, une angali nguyoba . . .”

²²¹ Pamo, pamo Nkundwe Hicks apa, muketile. Une angali nguyoba, “Hicks!” Lilino, ngimba ikyo kibagile ukupilikigwa kanunu? Umma. Mulimosa, bule linga une angali nguyoba, “Dokotala!, Hey Doc! Bule ikyene?” Lilino, ikyo kikupilikigwa kisitaluyindiko, bule ikyene?

²²² “Akabalilo kako,” une ndinkuti, “iyo yo njila iyi umwe ba Asembule mukubomba, muketile. Akabalilo kako umwe bakundwe ba Asembule mukuyoba, ‘Mu ngamu ya Tata, kangi iya Mwanundumiana, u Mbepo Mwikemo,’ ugwe kuyoba itolo, ‘mu ngamu ya ntiligwa, dokotala.’”

²²³ Kangi une ndinkuti, “Polelo, umwe bakundwe ba Bumobwene, akabalilo kako umwe mukosya, umwe mukuyoba, ‘Yeso!’” Abene batikubombela . . .

²²⁴ Abene, Yeso Mwene, bikubombela itolo i ngamu ya “Yeso.” Balipo bingi itolo ba Yeso. Loli, Ikyene yo Ntwa Yeso Kristi, umwe muketile. Balipo bingi . . . Bikosya mu ngamu ya “Yeso,” une naloli ndikubuka kuli ikyo; likayapo i Lisimbo nalimo. Umwe ega ikyapabwandilo, keta linga ikyene kikaya “Ntwa Yeso Kristi.” Naloliloli, Umwene yo Ntwa Yeso Kristi. Balipo bingi a ba Yeso, naloliloli. Kangi u Kristi yo “Goneleligwe.”

²²⁵ Une ndinkuti, “Lilino, linga une nayaga pakuyoba ikindu kilakila kwa Nkundwe Ness. Une angali nguyoba, ngimba ikyene angali kikupilikigwa kanunu kwa une ukuyoba, ‘Hee, Ness!?’” Une ndinkuti, “Iyo yo njila iyi ugwe Oneness bikuyoba ikyene. Muketile? Angali ikyene kitikuya kisitaluyindiko ku nnyambala yula uyu afundile, kangi umwēne ali nalyo i Digrii lya Dokotala? Linga umwēne afundile mbukafu kuli ikyo, umwene ikulondigwa ukupāligwa ikyo.”

²²⁶ Kangi une ndinkuti, “Polelo linga Une nayobile, ‘Hee Dok!’” Une ndinkuti, “Angali ikyo kikupilikigwa kisitamunyu, ku ndumbilili ukunkolela uyungi yula?” Pamo, une nāyobile, “Ikyo kyo itolo mo mumo iyi umwe mukubomba ikyene, lwene lu lubafu lwa lipalo.”

²²⁷ Loli une ndinkuti, “Akabalilo kako une ngwega umundu ku misi, Une ngubuka kubwa kula nukundalusya umwene, nukuyobesania, nukwega i ngamu yake kangi kali ukuti umwene yo ywani, nu lwitiko lwake.

²²⁸ “Polelo une ngwiputa, nukuyoba, ‘Lilino, Tata, bo mūmo Ugwe utulagile uswe uku “buka ku kisu kyosa nukutēndeka abafundigwa ukufuma mfisu fyosa . . .”” Umwe bakundwe mumenyē ikyo kyo kyapabwandilo, muketile. ““ . . . tēndeka abafundigwa aba fisu fyosa, ukosya abene mu Ngamu ya Tata, kangi iya Mwanundumiana, kangi iya Mbepo Mwikemo; ukubamanyisya abene ukubomba fyo filiku ifindu ifi Ugwe u . . . ifindu fyosa ifi Ugwe utumanyisyē uswe.””

²²⁹ “Polelo une ndinkuyoba, ‘Ukufuma m’bulāte bwako; ukufuma m’bulāte bwako ubwa mbībi syako, kangi u lwitiko

Iwako mwa Mwanundumiana gwa Kyala, une ngukosya ugwe, nkundwe gwangu unganigwa, mu Ngamu ya Ntwa Yeso Kristi.””²³⁰

²³⁰ Une ndinkuti, “Iyo yo njila iyi une ngosyela. U fyosa-fibili ngugāgania amapalo Gake, iki Umwēne āli, fyosa-fibili Tāta, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo. Kangi i nongwa Yeso āyobile ikyo, āli . . .”

²³¹ Lilino kēta. Linga—linga ikyo kikaya ulo, ugwe uli nu kükindana mu Lisimbo lyāko; ugwe uli nabo ubukindane. Kangi fyo fiki ugwe kubombaga akabalilo kako . . . Bule linga u nkundwe gwa kiBuddhisti abagile ukusumuka mmwanya nukuyoba ukuti, “Bule *iki*?” Fyo fiki abēne angali bikuyoba akabalilo kako abene balimbulile une . . .

²³² Uukilania kula, akabalilo kako u nkundwe gwa kiMwenye uyu alinkutatikano na Morris Reidhead, kangi alinkuyoba ku mwene, alinkuti, “Bule Mariko 16?” Umwene alinkwafula pa kyene.

²³³ Ugwe utikifimbilisigwa ukwafulila pa nakimo. Ilyo lyo Lisu lya Kyala. Ima ni Lyene. Itolo iputa. Bwaga u busetuli. Ilyene lyosa likwenda mulamula.

²³⁴ Muketile, abene bikuyoba ikindu iki, lilino; komma amapalo; komma kisitamunyu. Une ndinkuti, “Lilino . . .”

²³⁵ Une ngummwitikisa Umwene. Umwēne āli yo Tata; komma u Kyala uyungi. Umwēne ali Mwanundumia; komma u Kyala uyungi. U Kyala yulayula! Umwe . . . Ikyēne kyo bubombelamombo mutatu. Kyala mu ngulilo ya Bwātāta, linga ugwe kulonda ukukikolela ikyene, iya Bwātāta; Ubwanubulumiana; kangi ikyene yo yulayula Kyala mwa uswe lilino, “Une nguyaga na umwe.” U “Une” untilanauni ya ubwenenakyo, “Une nguyaga na umwe.” Polelo, umwe mukete, ikyene mo mbubombelambombo, komma aba Kyala batatu.

Lilino, nkundwe, linga abafundigwa bakabombolemo siku ikyene, kangi ukukindilila ukusuluka . . .

²³⁶ Une ndikuyoba nakimo ikyakulwana ni kyene. Ikyo kyo kili kanunu. Une ngubabula umwe, linga u mundu ikwisa panja apa, alyōsigwe mu ngamu ya “Liluba lya Sharon, i Liyibiyibi lya Kikoga, kangi Ndondwa ya Ndubunju,” kangi itikaga mwa Yeso Kristi ukuya Mpoki gwake, une angali nguyoba, “Kyala akusaye ugwe, nkundwe! Isaga kunokuno, unko uswe tukubuke!” Muketile? Ikyo kyo kitalusye. Nongwa yakuti, linga indumbula yangu yikaya ndalusye, ugwe ukaya kanunu, mulimosa. Katikati kitalusye. Kangi iyako—iyako indumbula yikufimbilisigwa ukuya ndalusye.

²³⁷ Kangi une ndinkuti, “Lilino keta. Lilino, linga une nabukaga ukumponia Nkundwe Ness apa, une angali nguyoba ‘u Rev. Dok. Ness.’ Ikyo kyo katikati. Umwēne yo ndumbilili. Umwēne ikulondingwa ukuyindikigwa ukuya gwakuyindikigwa.

Umwene afundile, kangi ukufunda kwingi. Umwene ali nalyo i Digirii ya Dokotala, polelo umwene abagile ukukoleligwa ‘dokotala.’ Ilyo lyo lipālo lyāke, muketile. Kangi ingamu yake yo ‘Ness,’ palema. Lilino, une ngabagile ukuyoba, ‘Hee, Ness! Hee, Doc!’ Umma, ikyo kikabagile ukuya kitalusye. Une mbagile ukuyoba, ‘U Rev. Dok. Ness.’

²³⁸ “Muketile, ikyo kyo iki une ngukolelaga, muketile, iki Umwene ali; fyosa-fibili Tata, Mwanundumiana, na Mbepo Mwikemo, ‘u Ntwa Yeso Kristi.’” Muketile?

²³⁹ Kangi une ndinkuti, “Linga une ngosyamo siku yumo panja mu fipanga fyinu, iyo yo njila une nisakosyaga abene.” Une ndinkuti, “Ngimba ugwe ubagile ukumwambilila umwene, Nkundwe Ness?”

²⁴⁰ Umwene alinkuti, “Naloliloli. Umwene osigwe mu Ngamu ya Tata, Mwanundumiana, kangi u Mbepo Mwikemo.”

Une ndinkuti, “Ngimba ugwe ubagile ukummwambilila umwene, Nkundwe Scism?”

Umwene alinkuti, “Naloliloli, umwene gosigwe mu Ngamu ya Yeso.”

²⁴¹ Une ndinkuti, “Polelo kyo kiliku kitamisyé na umwe, bakundwe? Nongwa ya fiki umwe mutikwitiksyá ikyo, nukubongotola ifibumba ifi kuko abandu abapelakisa aba biku . . . ? Aba Bumobwene bikulonda, nalolilo, ifilundilo, abene bikulonda ukwiputa na ba Assemblies. Kangi aba Assemblies, ikilundilo, bikulonda ukwiputa na ba Bumobwene. Kangi abakundwe bali njila yila. Abene bali njila yila. Loli akabalilo kosa u mohesi abagile ukupela abene ukulwa . . . ”

²⁴² Lilino umwe muketile ifi une ngusanusya, bakundwe? Une ngwingilila kubwa kindu kimokyene kila, Yeso Kristi, nu kuya-yumo kwa Mbili gwa Yeso Kristi. Ikyo kyo iki ikinyonywo kyangu kili.

²⁴³ Lilino, une ndikuyoba nakimo isya, “Hee, ugwe ukōsigwa mu Ngamu ya Yeso; ugwe kubuka ku gehena.” Lilino, ikyo kyo butoyofu.

²⁴⁴ Une ngubabula umwe isi syabonike ilisiku ilingi. Une nāli kula mu Texas. Bo ngāli ngasōkāko . . . Kangi aba—aba kundwe apa bo baketi ku iki. Aba kipanga kya Bumobwene, ifipanga malongo-mahano-na-mabili-na-fibili, bāsangulisenie ihela pa lukomano lwangu. Kangi une ndinkumbika Nkundwe Petty, u nkundwe gwa Assemblies of God, pamwanya pa kigemo ikilo kila. Lilino, umwe mumenye ikyo kyo bwanaloli. Umwe yo nkundwe umpala, Nkundwe Petty, linga aligwesa gwa umwe mumenye umwene, ukufuma ku Beaumont, Texas. Umwēne yo yumo mwa nnyambala unnunu ukukinda une nagenemo siku. Unkasi gwake yo n’Katolika umpinduke, u nkikulu unkemesigwe naloli. Umwēne yo naloli nnyambala gwa Kyala.

²⁴⁵ Mbula une yuyo yo nnyambala unnuñupu ukukinda Roy Wead, ugwa Assemblies of God. Sosya ingamu ya aligwesa gwa banyambala aba, keta kuno, abakundwe bosa aba une mmenye ukusyungutila kuno. Nkundwe ukufuma ku kipanga kya Philadelphia apa, kangi abanyambala ba Assemblies of God, kangi ywani yo nnunupo mulimosa bandu? Mbula une kugu. Mbula une ywani yo nnyambala nnunupo ukukinda Jack Moore? Mbula une ikyo. Umwēne yo iki abēne bikukolela... Abene bīngile ku bēne. Umwēne akaya figili mma. Ugwe kwaga abafigili ku mbafu syosa-sibili; kangi ikyo kyo kuko abandu bikusosola, kangi ko kuko u mohesi ikusosola.

²⁴⁶ Loli abene bosa banyambala ba Kyala. Kyala abapele abene u Mbepo Mwikemo. Linga ikyene kikāli ipyana lya Kyala, uswe twesa angali tukindile, na malwilümbusyo gītu ni findu. Uko ko katikati kutalusya. Loli ipyana lya Kyala likutupinya uswe palikimo. Fyōbene uswe tubagile ukwimba, “Kiyegé kisayigwe ikipinyilo iki kikupinya indumbula syitu ndugano lwa Kikristi.” Ikyo kyo iki uswe tukufumbwa, polelo.

²⁴⁷ Kangi popāpo ugwe umenye fiki? U Nketesi Gwafyosa pamwanya pa—pa kipanga, alinkungolela une kula, kangi umwene alinkuti, “Ngimba ugwe umenye iki ugwe gwābōmbile ikilo kya mmayolo?” Ikilo kyāngu ikyakibili kula.

Une ndinkuti, “Fiki?” Une ndinkuti, “Twali nu lukomano lwakuhobosya.”

Alinkuti, “Ugwe gwābīkilepo u nnyāmbala pa kigemo kyāko āli mōnángi.”

Une ndinkuti, “Une ngakimenye ikyene.” Ko kugu āli...

Alinkuti, “Yula Tata. Petty.”

²⁴⁸ “O,” une ndinkuti, “u ntulanongwa? Fiki?” Une ndinkuti, “Umwene yo ndumbilili gwa Assemblies of God, nkundwe.”

²⁴⁹ Umwene alinkuti, “Ena, loli umwene akaali ntulanongwa, panongwa yakuti umwene akōsígwa kanunu.”

²⁵⁰ Kangi une ndinkuti, “Nkundwe, ngusuma mbula une nongwa ya fiki.” Une ndinkuti, “Umwene ali na Mbepo Mwikemo.”

²⁵¹ Umwene alinkuti, “Nkundwe Branham, ngimba Peteri āyobile fiki? ‘Pinduka, kangi osigwaga mu Ngamu ya Yeso Kristi ku bōmole bwa mbībi syīnu.’ Polelo imbībi syīnu sikabagila ukōmoligwa mpaka ugwe gōsígwe mu Ngamu ya Yeso.”

Une ndinkuti, “Ngimba ako ko kabombelo, nkundwe gwangu?”

Umwēne alinkuti, “Ako ko kabōmbélo.”

²⁵² Une ndinkuti, “Kyala āsyumbutwísyé ulubatiko Lwake Mwene kokuti, mu Imbombo 10:49, kabuno, ‘Akabalilō kalakala Peteri akāli ikuyoba amasyu aga, u Mbepo Mwikemo

alinkugwa pa bēne aba bāpilíke i Lisyu,’ muketile, kangi abēne bakalyōsigwámo siku, napanandi. Polelo, Kyala apele u Mbepo Mwikemo ku bandu aba bakāli nukupinduka mma?” Une ndinkuti, “Ko kugu nkisu ugwe gwimilepo lilino?”²⁵³

²⁵³ Umwene alinkuti, “Umwe mumenye iki uswe tukubombaga?” Alinkuti, “Uswe tukusimba akasyungutilo akanini, nukukusimba ugwe palapala panja pa kasyungutilo kītu.”

²⁵⁴ “Polelo,” une ndinkuti, “Une nisakusimba kimo ikingi, nukubasimba umwe mulamula ukugomokela nkati kangi.” Une ndinkuti, “Umwe mukabagila ukunsimba une panja, panongwa yakuti une mbaganile umwe. Muketile, umwe itolo mukabagila ukubomba ikyene.” Une ndinkuti, “Balipo bingi ifyo abako—abako abakundwe panja pala aba banganile une nukwitika mwa une.” Une ndinkuti, “Ugwe, une nisa—une nisa... Abene bisakwisa, mulimosu.” Une ndinkuti, “Abene bisakwisa. Kangi umwe mukabagila ukunsimbila une panja. Linga umwe mukunsimbila une panja, une nisakubasimbilaga umwe ukugomokela nkati.” Une ndinkuti, “Akabalilo kako umwe mukutēndeka akasyungutilo kamo, Kyala, mu lipyana Lyake, isakunyitikisyu une ukubasimbila umwe mulumula ukugomokela nkati.” Uko ko kitalusya, basimbila abene mulumula ukugomokela kangi.

²⁵⁵ Kangi, nkundwe, o, mu Ngamu ya Kristi une ndi yoba iki. Une—une ndinakyo... Une mmenye une ngukolelela akabalilo apa; kangi ikyene kyo itolo kifuki kabalilo ka kwigalila, une ngusakisya, loli unko une itolo njobe iki, muketile.

²⁵⁶ Kangi une nāybobile ku nnyambala yula, une ndinkuti, “Une angali ngubuka na umwe pene papo umwe mukulūmbilila a Masimbo, kangi muli nu lugano, nu kwitika ukuti—ukuti... nukulūmbilila nukuyoba ugwe gōsyaga abāndu... komma mu ngamu ya ‘Yeso,’ Yeso mwene. Umma, nkulumba. Une—une naloli angali ngubukila ku ikyo, ’nongwa yakuti une mbamenyemo aba Yeso bingi; mmenye abene mu Africa na mabuyo amakindane, abandu bangamu Yeso. Loli linga umwe mwisakubombela i liyobelo lya ‘Ntwa Yeso Kristi,’ gwitu, une nisakubukaga na umwe pa ikyo. Ikyo kyo kinunu. Une nisakwibanilila na umwe. Une ngwinogona umwe mukufimilisigwa ukubika ‘Tata, Mwanundumiana, na Mbepo Mwikemo’ tasi, muketile, ukukikaba ikyene kitalusye.” Une ndinkuti, “Une ngwinogona umwe mukufimilisigwa.”

Lōli umwene alinkuyoba, “O, umma, umma! Ikyo, ikyo ko kugomokela ku butatu.”

Une ndinkuti, “Ikyene kikaya butatu mma. Ikyene yo Kyala yumoywene mbubombelambombo mutatu.”

²⁵⁷ Ikyēne kikaya butatu, aba Kyala batatu. Uswe tukaya na ba Kyala batatu nabamo. Naloliloli umma. Kikayapo nikindu

nakimo bo ikyo. Kikamanyisigwe mu i Bangeli. Kangi alipo mwène Kyala yumoywene. "Pilika umwe, O Israeli, Une ne Ntwa u Kyala gwínu." Kyala yumoywene! Ululagilo lwakwanda, "Ugwe utisakuya na bakyala abangi nabamo pankylene pa Une." Noliloli, Umwène yo Kyala yumoywene, komma batatu.

²⁵⁸ Ikyo kyo kibumbe kya Katolika kya ikyene; kangi ikyéne kyáli, kyalongosígwe ukufuma ku Katolika ukubuka ku baLuteri, kangi ukukindilila ukusuluka, na fyosa bo ifyo, kangi ikyéne kyo mosa kikwitikigwa pakati pa bandu umwisyugu ukuti uswe tuli nabo abaKyala batatu.

²⁵⁹ Kangi ikyo kyo kükó umwe mutisamo siku...Iyi Inongwainunu siku yitisakubukamo ku ba Yuda...Iki, une nasolwile ulubunju ulungi ku bamisyoni ba kiYuda kula. Umwe mutisakwega u Kyala gwa butatu ku n'Juda. Umwe mutisa kubombamo ikyo mma. Iki, umwene akaya; umwene ali nubwinogonela bununupo ukukinda ikyo. Muketile, umwène amenye fingipo ifya i Bângeli ukukinda ikyo. Loli Umwène yo akayamo siku Kyala ntatu, ku—ku n'Juda. Linga umwe mukundeka umwene amanye Ikyéne yo Yehova yulayula, umwène isakwâmbililága ikyene papapa lilino. Naloli! Ikyo kyo kyene, muketile.

²⁶⁰ Kangi une ngwitika kyosa iki. Bo mûmo Yosefu áyobíle, "Bakundwe, komma ukuya bakalale pa mwibene, panongwa yakuti Kyala abômbile iki," umwe muketile. Kabuno—cabuno ikindu kila kyo...Ukuti ikyene kyabagile ukugüllä mpaka akabalilo aka, ikyo kyo kyosa, panongwa yakuti ingulilo yitu ya Bapanja yo itolo kifuki ukumalika. Lilino, une ngwitika ikyo na fyosa fya ndumbula yangu. Popâpo ngimba umwe mukuketa, bakundwe bângu? Une ngugela úkwingilila ku kindukimo, iki, ikibugutila iki kya bându, ikya banyâmbala aba bali nu losyo lwa Mbepo Mwikemo.

²⁶¹ Ikibugutila kya Aimee McPherson, ngimba umwène âbômbile fiki? Umwène pakwanda áli gwa Bumobwene, une ngusubila; polelo ikusôka nukuya Assembly; polelo alinkukwâbila panja nukwipângania mwene mbukîndáne; apa pakaya patali mma, ukubika mula akabugutila akanini, akandu akanini.

²⁶² Une nâlitûgésye mu lukomano lwa O. L. Jaggers. Lilino, uswe twesa tumenyen O. L. Jaggers. Ugwake—ugwake ugwise átûlile ukwâla i General Council ya Assemblies of God. Lilino, O. L. yo nnyâmbála unkulumba. Umwène yo ndumbilili unkulumba. Une nâlimbûlile umwène, pakaya patali mma, une ndinkuti, "Nkundwe Jaggers, linga une nâbagile ukulümbillila bo ugwe kubomba ikyene, une angali ndikuyamo siku nu bubömbelo bwa lubümbulusyo." Lôli umwène áli nafyo fyosa lila ililopa nu bwâlwâ, ni findu, akabalilo kâko umwène ályândile ukukilania kula.

²⁶³ Nhobokela une, linga une ngufulasya ubwipilike bwīnu, bakundwe, pa ikyo. Une—une... Uko ko kutalusya. Kyala abagile ukupela ililopa ukwisa, ubwālwa ukwisa, pamo inyemba ukwisa, kilikyosa Umwēne ikulonda, lōlī ifyo fitikōmola imbībi. Umma, nkulumba. Umma, nkulumba. Umma, naloli. “I Lilopa lyā Yeso Kristi litisamo kutaga siku amaka Gake, mpaka kyosa ikitabuligwe i Kipanga kya Kyala kikuyaga kipokigwe, ukōnanga kangi mma.”

²⁶⁴ Une ndinkuti, “Nkundwe Jaggers?” Une ndinkumwega umwene; une ndinkunkolela umwe kula. Kangi une nāli na ba Christian Business Men. Kangi une ndinkuti, une ndinkuti, “Nkundwe O. L.?”

²⁶⁵ Umwēne alinkuti, “Ko kugu nkisu kuno uliko?” Une nāli nkakūli akanini akasitantengo akamotelo panja pala. Kangi umwene alinkuti, “Ugwe kusanusya ukumbula une ukuti abene bakubikile ugwe panja apa?”

²⁶⁶ Une ndinkuti, “Ikyo kyo kinyonywo kyangu. Akabalilo kako une ngwisa kwa ugwe,” une ndinkuti, “ngimba ugwe gwābombole fiki? Ugwe gwalimbikile une ukukilanía kula mu Hoteli ya Statler, kangi une itolo nafimbilisigwaga ukwima mu nguto. Abēne balinyikésye une ku mesa; une ngāménye go mmage nki ukubōmbela imbombo, pamo nakimo ikingi. Kangi une ndinkusita... Ndinkubuka ukusuluka ukukinda kula, kisita kufwala ikoti, abene bālondaga ukumbopesya panja.” Kangi une ndinkuyoba, “Une—une ngamanya akipakikisyé nimwene.”

Alinkuti, “Une nisakukwega ugwe ukukilanía kula, linga abene balondo fiyo mpaka kutoligwa ukubomba ikyene.”

²⁶⁷ Une ndinkuti, “Umma, nkulumba.” Une ndinkuti, “Iki une ngulonda ugwe ukubomba ko kulya inyama na ugwe, linga ugwe kwisakuuhombela iyene.”

Kangi umwene alinkuti, “Umma ndaga.”

²⁶⁸ Popāpo polelo uswe tulinkubuka panja ku buyo, kangi uswe tulinkwitūgasya pāsi. Kangi une ndinkuti, “Nkundwe Jaggers, une naloliloli ngunyonywa ubwako...”

²⁶⁹ Kangi umwe yo fiyo gwantengo umwinangu gwa une, unkundwe umpala. Kangi une—une nāli nako akāke akanini akabuku, kangi umwene... mūmo umwēne āli nu nkikulu uyu itolo isile ukukilanía kuno ukufuma kwisilya, uyu āli ni lilopa lila mmaboko gake, ni findu. Popāpo une nāli nako akēne nkati muno. Une itolo nalōndaga umwēne ukukāna ikyēne pakamokene, kangi polelo une nāli nakyo ikyēne palapala pa kyāke—pa kikalatasi kyake, umwe mumenye.

²⁷⁰ Une ndikuti, “Une ngetesísyé kūkō ugwe kubuka mulamula, ukuya, kuyaga pakuya nu lusasanio ulunywāmu ukwandigwa.” Panongwa yakuti, aba Business Men bāli na une kulakula, ena.

²⁷¹ Kikuboneka ngati abandu babagile ukumanya. Linga u Mbepo Mwikemo abagile ukusetula pa kigemo, ngimba umwene akabagila ukumbula une ifi fikuboneka mmabuyo, bakundwe?

²⁷² Une mbagile ukukubula ugwe, lisyu pa lisyu, nukusisimikisyé ikyene mwa Nkundwe Carlson, nu nkundwe uyu *apa*. Une nalitügesye pa lukomano, mmayolo, nukubabula abakundwe aba iki kikuyaga apa ulubunju ulu. Uko ko kutalusya. Katikati. Muketile? Panongwa yakuti, u Mbepo Mwikemo alinsumwisyé une ntulo, kangi alinkuti, “Ima kifuki ni dirisyá.” Une ndinkuketa, i dirisyá, kangi Umwéne alinkunnängisyá katikati *iki*. Une ndinkuti, “Lilino, bakundwe...” [U nkundwe ikuyoba, “Isyo kutalusya.”—Nsimbi.] Une mbabonisye umwe iki, katikati kitalusye. Pala! Muketile?

Fiki, abene babagile ukumanya ikyene.

²⁷³ Apa pakaya patali mma, unnyambala alinkusumuka, apa ku Chautauqua, kangi alinkuti, “Nkundwe Branham yo nsololi.” Une ndikwiyobela ukuya nsololi mma. Muketile? Loli umwene alinkuti, “Nkundwe Branham yo nsololi akabalilo kako umwene yo pasi pa Mbepo iyakumanyilanganila, lõli,” alinkuti, “o, i Kimanyisyo kyake kyo mwafi. Mwandege ni Kyene.” Une ndinkwinogona, isya unnyambala umanyili, ābagile ukuyoba i kindu ngati ikyo?

²⁷⁴ Ngimba fyo fiki u *nsololi* likusanusya? “U Gwakyala unsanusi gwa Lisyu.” “I Lisyu lya Ntwa lyalisile ku nsololi,” ugwe muketile. Loli, itolo ikyo, ikyo kyo nakimo ukupilika pamo ukuyoba.

²⁷⁵ Lõli, mulimosa, Nkundwe Jaggers. Kangi une ndinkuti, umwene alinkuti, o... Une ndinkuti “Une negetile unkikulu yula uyu ali ni lilopa nkiboko kyake.”

²⁷⁶ “O,” umwene alinkuti, “Nkundwe Branham, ikyo kyo kyakuswigisyá ukukinda ugwe uketilemo siku!”

²⁷⁷ Une ndinkuti, “Nkundwe Jaggers, une nguganile ugwe. Ikyakwanda, une ngulönda ukubika ikiboko kyangu mu kyako. Unko uswe tuyobe uswe tuli bakundwe.”

Umwene alinkuti, “Naloliloli. Fyo fiki fitamisyé?”

²⁷⁸ Une ndinkuti, “Ugwe gwe yumo mwa balumbilila ba maka ukukinda aba une mbamenye. Kyo—kyo kyombo nki kya Kyala ugwe uli!”

²⁷⁹ Umwene alinkuti, “Ndaga ugwe, Nkundwe Branham. Ugwe gwe naloliloli gwakwiyyifa.”

²⁸⁰ Une ndinkuti, “Une ndikuyoba ikyo ukuya gwakwiyyifa. Une nguyoba ikyo panongwa yakuti une ngwitika ikyene. Ugwe gwe gwambombo gwa Kyala.” Lõli une ndinkuti, “Nkundwe Jaggers, pene pâpo ugwe... Ugwe—ugwe kubopa fiyo panja;

ugwe ukuya nako ukwifwania kuli iki ugwe kuyobelapo. Ugwe kwala...”

²⁸¹ Kangi apa kyo iki kitamisyé na mwe bingi ba umwe ba Assemblies of God, na banyambala abangi, pa isi ingomano sya lubumbulusyo. Une ndikukuleyela umwe. Filipo fингi ifi fikukoleligwa... Kangi Tommy, apa, yo nkundwe nnunu, kangi uswe tumenye mūmo ikwimila nubukafu. Lōli filipo fингi fiyo nkisu umwisyugu pasi pa ngamu ya lubumbulusyo Lwakyala, fyōbene umwe mutikulönda ukusangulapo ulukomano lumo nkaya aka. Abēne bikwīsa nukusōsyā ililopa abāndu, nukusōka panja. Kangi ngimba abēne bakabile fiki? Komma ukubapa abandu akanini ukongelelapo ukukinda iki umwe mukubomba pa kigemo, ukufuma pa mesa yako yene. Kangi umwe mukutalusya, bakundwe. Une ngubabula umwe, umwe mukutalusya. Lōli ikyene kyo itolo ngati...

²⁸² Une nabalaga isyambukulu sya Martin Luteri. Akēne kāybōbile, “Ikyene kikālī kyambutitu ukuti Martin Luteri abagile ukukemela i kipanga kya Katolika, nukupona pa kyene.” Umwe mubalile isyambukulu syake. “Lōli fikuti Martin Luteri abagile ukwinusya untu gwāke pamwanya pa figili fyosa ifi fyakōngāga ulusasanio lwāke, pala kyalipo ikyambutitu.”

²⁸³ Kangi akabalilo kako ikiswīgo kibōmbígwe, ikisitakubütíga kikukōnga, itolo ngati ikyēne kyāli mu Igupti. Kangi ikyēne akabalilo kōsa kipelile ulutamio panja nkisu. Uswe tumenye ikyo, akabalilo kako uswe tukwisa panja pala. Iki, kyafyusisyé mmwanya Korah, kangi Kyala alinkufimbilisigwa ukōnāngā ikyene. Lōli, bakundwe, une ndikubaleyela umwe.

²⁸⁴ Nkundwe Jaggers itūgasya pala nukugela ukumbula une ukuti yula āli Mbepo Mwikemo ikubomba ikyo. Kangi aatile... Polelo une naali nakyo, mu kalatasi kyake mwene... Une ndinkuti, “Nkundwe Jaggers, lilino,” une ndinkuti, “Une ne mwana-gwa-sukulu gwa ilikalasi lya buhanano-na-bibili. Kangi ugwe gwe Dokotala gwa Bunyakyala, nukufunda ukuya gwandagilo. Ugwe gwakusigwa mu kyeluke, ikyifyusi ikipanga, i Assemblies of God. Uguuso ātūlile ukwala ulwitiko lula. Kangi ugwe kwikwabila kubutali, ikyo kyo kili kwa ugwe.” Lōli une ndinkuti, “Ikyo kyo kili ku nnyambala aligwesa, uyu ikulonda ukubomba kila. Une ndikusimba imbaso silisyosa apo. Lōli akabalilo kāko ikyene kikwisa ku buyo ukuti ikyombo ngati ugwe, gwabagile ukukaba amaelifu ga myoyo kwa Kristi, gwabagile ukuyēngā ububombelo pa bwipilikepilike.” Une ndinkuti, “Nkundwe Jaggers, ugwe kuyenga imbanda ngati yila, linga ugwe ukuya nabo ubwifwanie kuli ikyo, ikyene kisakugwa ukufuma pa kabalilo. Kangi ugwe kufimbilisigwa ukuya ni Lisimbo ku iki ugwe kuyoba.”

Umwene alinkuti, “Lilipo i Lisimbo.”

Une ndinkuti, “Twala ilyene.”

²⁸⁵ Umwene alinkuti, “Mulimosa, Nkundwe Branham,” alinkuti, “uyo yo Mbepo Mwikemo ikubomba ikyo.”

²⁸⁶ Une ndinkuyoba, “Nnāngisya une i Lisimbo kuko Ilyene lyaayobile, u Mbepo Mwikemo apelilemo siku ililopa ukusōka pa munduyumo, na fyosa bo ifyo, bo ulo. Itolo nnangisya ikyene; inyemba ukōneka ukufuma ku bēne. Ugwe utile, ‘Inyemba yila yāli kuli lubumbulusyo Lwamwakyala.’ Kangi ugwe utile, ‘Ililopa lya nkikulu yula likuyaga bupoki ku fikolo.’” Une ndinkuti, “Linga ikyo kyo kili lülo, polelo fyo fiki isi syabonike ku Lilopa lya Yeso Kristi? Ikyene kikusōsyápo. Kangi kalikosa kali kakulwa Ilyene, ko kākulwána. Ikyene kikulwana ni Lyene.” Une ndinkuti, “Ikyene kikwisa ukuya kimanyisyo ikye ndwananakristi.”

“O,” umwene alinkuti, “Nkundwe Branham, ugwe kwisakumanyila ilisiku limo.”

²⁸⁷ Une ndinkuti, “Une ngusubila ndikwisakumanyilamo siku bo ulo. Lilino, nkundwe,” une ndinkuti, “Une nguganile ugwe, kangi ugwe uli nkundwe gwangu.” Kangi une ndinkuti, “Nkundwe Jaggers, ugwe kwisakwagaga ulusāmba, linga kakindilepo akabalilo, aka ugwe kutoligwa ukugomokelako. Gomokela ku kipanga kyako, kangi gomokelaga nu kusyala ni Nongwainunu.” Kangi une ndinkuti, “Komma ukuyenga ikyene pamwanya fyalwipilikapilika.” Une ndinkuti, “I...”

²⁸⁸ Lilino umwēne afikile, umwene ikōsyia ku Bumi Syēpwa, umwe mumenye, “Akabalilo kōsa umwe mukōsa, umwe mukugomokela ku nkikulu pamo nnyambala nkeke. Lilino ikyo kikubuka ku... Ugwe utisakuyamo (siku) ukufwa.” Popāpo, ikyo, ikyene, umwene yo pa bumalikisyō bwa lusamba papapa lilino; kangi gala “amapilisi ga vitaminini ukufuma mu Dead Sea.” Umwe muketile? Lōli ikyo kyo iki ikyene kili, nkundwe, ugwe kwanda pa ifyo ifinini ifyakwipilikapilika.

²⁸⁹ Kangi umwe banyambala apa mwe muli nafyo ifipanga, umwe mukwitikisyā ikindukimo bo ikyo ukwisa nkaya, kangi, umwe mumenye, u mōhesi yo nkolu, kangi umwene—umwene ikwisamo mu findu bo ifyo. Umwēne ikwilūmbusya ku kyene. Kangi umwēne—umwēne ikutwāla abandu ukwitabania, kangi umwēne ikupela ifubanio mfipanga, ni findu. Lōli ikyo kikaya lülo mma.

²⁹⁰ Lilino, apa. Kali ugwe uli ntalusye bulebule, apa kilipo ikindu kimo iki uswe tukutoligwa nukupōndwa, bakundwe bangu. Lilino une ngwigala, mukuyoba iki. Kali ndintalusye bulebule une, kangi gwaMasimbo bulebule une, kangi fyo fingi bulebule une mmenye ifya i Bāngeli lya Kyala; linga une ngaya nagwe u Mbepo gwa Kyala, ugwa lugano, mu ndumbula yangu, ku luko losa lwa bandu na bosa, polelo une ndi nsobi ukwanda itolo.

²⁹¹ Lilino, Pauli aayobile, mu Bakorinti Bakwanda 13, "Palema nalinga une ndi nu bumanyi, muketile, kangi ngupilikisyá syosa isyambutitu sya Kyala, muketile; pasi pa fyosa, ukwima; nukusita kuya nu lugano, une ngaya nakimo. Kangi palema nalinga une nguyoba ni ndimi sya bandu na bandumi," abo bo bala bābo bikuyoba kya Kyala, kangi akabalilo kosa bala bābo bakabagila ukusanusigwa. "Palema nalinga une nguyoba ni ndimi, indimi isyananoliloli isya bandu na bandumi, nukusita kuya nu lugano, lugano, ikyene kitikaba kwa une nakimo." Popāpo linga une mmenye fyosa ifyambutitu fya Kyala, kangi mbagile ukusetula ifyene kangi—kangi nukupela ifyene ukutika palikimo, kangi une ngaya nalo u lugano mma, bo bununu nki iki ikyene kikubomba? Kangi akabalilo kako une . . .

²⁹² Yeso ãyobile, "Iki abandu bosa bisakumanya ukuti umwe mwe batumigwa Bangu, akabalilo kako umwe muli nalo . . ." akabalilo kāko aba Assemblies bali nu lugano ku ba Bumobwene, aba Bumobwene bali nu lugano ku ba Assemblies, "akabalilo kako umwe muli nu lugano, yumo ku nnine," yaga ntalusye pamo nsobi. Kangi akabalilo kosa aka ikyakulónda kisobi, ikinyonywo kisobi, ndigi, polelo ugwe uli nsobi ukwanda itolo. Ngimba ikyo kikaya kitalusye? Muketile, "Palema nalinga une nguyoba ni ndimi sya bandu na bandumi, kangi ngayanalo u lugano, une ngālì ndi gwaitolo." Panongwa yakuti, Kyala yo lugano. Uswe tumenye ikyo.

²⁹³ Kangi une ngwitika mu kuyobela mu ndimi. Lilino, yumo ãyobile, "Nkundwe Branham komma ukwitika mu buketi bwakwanda." Une ngulonda ukulingania ikyo pabwelu na ugwe lilino. Muketile? Une ngulonda ukubabula umwe.

²⁹⁴ Une ngwitika ukuti akabalilo kāko umundu ikwambilila Kristi, umwene ikwambilila akayabo ka Mbepo Mwikemo. Panongwa yakuti, Yeso aayobile, mwa Matai u—u ntu gwa 12, ugwa ntu gwa 5 kangi malongo-mabili- . . . ilinandi lya 24, Umwene ãyobile. Umma, une ngwitika ikyene kyo Mwikemo Yohani 5:24. Umwene alinkuti, "Umwene uyu ikupilikia a Masyu Gangu, kangi nukummwitika Umwene uyu alindumile Une, ali nu Bumi bwa Bwilanabwila." Lilino, lulipo uluko lwene lumolwene ulwa Bumi bwa Bwilanabwila. "Kangi atikwisa mu butobesigwe; lōli akilenie ukufuma ku bufwe ukubuka ku Bumi."

²⁹⁵ Lilino, une ngwitika ukuti nayumo umundu abagile ukwikolela mwene; Kyala ikufimbilisigwa ukunkolela umwene. Kangi linga Kyala naloliloli alinkôlile umwene . . . Kangi kilipo ikilundiko kya bandu, uswe tumenye, bakundwe, aba bikwakinisyá kangi bikwinogona ukuti Kyala abakôlile abéne, lōli ubumi bwābo nakalinga . . . bukwaga, ugwe kukyāganía ikyene mosa. Lōli linga Kyala akukôlile ugwe, fiki, ugwe guli, ugwe kwisa kuyaga pala, kangi ugwe kwisakusyâla pala,

muketile, umenye. Kangi polelo linga . . . Lilino, ikyo kyo kikaya kimanyisyo kya Baptisti mma. Umwe mumenye ikyo, muketile.

²⁹⁶ Lōli, une ndikwitika mu kuponiana amaboko nukuya nu kupona Kwasyepwa, kangi ifindu fyosa fila. Une—une ndikwitika mu ikyo umma, napanandi. Linga abene bikulonda ukwitika ikyo, mulimosa, ikyo kyo kili kanunu. Une pōpe nguyoba abēne bo bakundwe bāngu.

²⁹⁷ Ulubunju ulu, linga une nayaga pakusuma akayabo ka kisyesye, (iki kyo kifuki kabalilo ka kulila), une mbagile ukugana ilitunda, kangi ugwe ubagile ukwega apulo, loli uswe twesa-bibili tukulya ikisyesye. Muketile? Popapo ikyene kitikupela bulibosa . . . akabililo kosa uswe tukulya ikisyesye.

²⁹⁸ Iyo yo njila uswe tukwitika. Linga ugwe kulonda ukuya gwa Bumobwene, yaga gwa Bumobwene; linga ugwe kulonda ukuya gwa Assembly of God, yaga gwa Assembly of God. Linga ugwe kulonda ukuya kilikyosa ugwe guli, Baptisti, Prebeteri, yaga Nkristi mu kyene. Muketile?

²⁹⁹ Kangi—kangi londesya ikyene mōsa pa gwimwene, lōli komma ukwilūmbusya yumo nu nnine. Panongwa yakuti, ifindu ifinini ifi, ifyene fyosa fikwingilana palikimo. Uko ko kutalusya. Ifyene fyosa fikwingilana palikimo nukwisa ku buyo bula bumobwene.

³⁰⁰ Kangi—kangi kali uswe tukubomba fiki, fyo fika filinga uswe tubagile ukubomba, fyo fyamba filinga uswe tubagile ukusamisia, pamo kilikyosa ikyene kili, mpaka uswe tukwisa pa buyo ukuti uswe tukugana, komma ukutendeka-kwitika, loli uswe tukugana yumo nu nnine. Akabalilo kako uswe tukugana unkundwe aligwesa, kali kyo kipanga nki umwene ingileko, uswe tukungana umwene; komma itolo ukusyobekesyia uswe tukubomba, 'nongwa yakuti uswe tumenye iyene yo fundo ya bwinitu, ikyo kyo, "Uswe tukulōndigwa ukubomba ikyene." Loli, panongwa yakuti uswe tukubomba ikyene, uswe tukuganana yumo nu nnine; polelo, ukwikasya, ukwikasania na yumo nu nnine.

³⁰¹ Kangi une ngwitika, mu Bakolose 3, kifuki 9, pabuyobumo mubwa mula . . . Une mbagile, une—une umma . . . Une lumo ndinsobi pa Lisimbo, loli Ilyene lyayobile iki. Ukufuma papo uswe tuli Bakristi, uswe tulingayaga bakabini. Muketile? Uswe tukabagila ukuya nu lwitiko akabalilo kako uswe tukugela ukuya ni njindiko nu kutila kwa yumo nu nnine. Muketile, uswe tukabagila ukubomba ikyo; uswe tukabagila ukuya nu lwitiko. Uswe tukufimbilisigwa ukuyindika Kyala, muketile, yindika Umwene. Itika mu nkundwe gwangu, naloli, lo lugano; loli uluyindiko nu busisa bukubuka kwa Kyala! Ukufwana na . . . Loli yaga nu lwitiko nu lukasyo mwa yumo nu nnine. "Kangi komma ukusyobana yumo ku nnine." Muketile? "Komma ukusyobana yumo ku nnine." Linga une ngukubulaga umwe

ulubunju ulu, “Une nguganile ugwe,” Une ngufimbilisigwa ukusanusya ikyo. Linga ikyene kitikubõmba, une ne nsyobi. Ikyo kyo katikati.

³⁰² Lilino, bakundwe, ukwisila ndukindi ulu...Lilino, Nkundwe Tommy, une ngusubila une ngakolelela fiyo apa mma. Une... Nkundwe Tommy ali nakyo ikindukimo ikyakuyoba itolo mu sekondi. Loli une mbagile ukuyoba iki, akabalilo kako une ngwisa nkati mwa umwe...

³⁰³ Une ngwitika iki. Une ngwitika ukuti Kyala Tata gwitu ākupilile u mfunde umbilikigwa Maria, nukupela mwa umwene akambakasya ka Lilopa aka katwele panja Yeso Kristi, uyu yo ali Mwanundumiana gwa Kyala, ikitembe mumo Kyala ālikingilemo Mwene, mu mbili, abonekile Mwene pakati pa uswe. “Kyala aali mwa Kristi, ukusayana ni kisu kya pasi ku Mwene.” Une ngwitika ukuti akambakasya ka Lilopa kala kabongotoligwe pa Kalivari, ku bufyule bwa mbībi syitu. Kangi u Mbepo aasokilemo ukufuma mwa Umwene kangi alinkwisa ukugomokela pa Kipanga, panongwa yakuti, u Kristi, u Mbepo Mwikemo; u Kristi, u Logos, aali mwa uswe lilino, u Mbepo Mwikemo, ukwisila mu losyo. Ukututēndeka uswe... Kristi ālitapulenie Mwene, ukupa u Būmi Bwake ku aligwesa yumo gwa uswe, ukuti uswe, ukuya kibugutila kya bandu, tubagile ukuya kyo Kipanga kya Kyala. Kangi pakaya patali mma...

³⁰⁴ Une nalisibile ukwitoga. Umwe mumenye ikyo. U tata gwāngu aali ntogi, miana unkulumba. Une nalisibile ukwitoga. Uswe twātīmāga i—i...mu Kikoga kya Arapaho, pamo ume ngusanusya u Lusoko lwa Troublesome, pamwanya pa Arapaho Range. I Hereford Association yikulyesya mu kikoga kila. Kangi pamwanya ka kikoga kila, abalimi, abēne—abēne bali ni lisu lingi fiyo ili abēne babagile ukukusya. Kangi akabalilo kako ubulimi bewisakutwala bu bwingi bwa tani limolyene lya lisu, ugwe ubagile ukukagila i ng’ombe pa—pa ndeka, pamwanya pasi pa Estes Park pala, kangi ugwe ubagile ukukagila i ngolombe pa fila nde... Imigunda gyangu imikulumba igyakufwimilako, mmwanya mula. Kangi une nendendikemo nkati mula ku kyīnja. Une ngubuka na lino, mu Bulenge na mu Bugwamani, akabalilo kako une ngaya pambombo kangi mbagile, nukwitoga ukubūngania-ng’ombe, itolo ukuya mmwanya mula, ‘nongwa yakuti une nkuganile ukwitoga. Kangi mosa ukufyuka-nukusuluka u ngu...ikikoga kila, kilipo ikipambo kya balimi aba bali nu bwabuke nkati muno, nukulyesya ing’ombe syabo. Kangi mu kabalilo ka Bulenge, utubalilo twingi, une mbatulile abene ukusitwala ing’ombe palikimo nukusikagila isyene mmwanya mula.

³⁰⁵ Kangi palipo ulupaso lwakusingila, kuko isyene sikubagila ukuyonga ukugomokela ku buyo bwa bangi, ukusuluka pasi ukukinda mfyamba. Mpaka... Kangi untimi ikwima pala nukubala ing’ombe sila akabalilo kako umwene ikwingila,

akabalilo kako isyene sikwingila. Kangi une nitúgésye, kingi pisiku, isala ukufuma pa sala, nunketelile ikipambo kya Tata. Grimes kikukindamo, umwene aali ni Diamond Bar; isyitu syaali i Turkey Track; kangi abene baali nasyo i—i Tripod itolo pasi pa uswe; kangi ba Jeffrey, na fyosa bo ifyo. Polelo akabalilo kako une naabikaga ikilundi kyangu, bo mwe bingi ba umwe mumenye, ukukilania ulupembe lwa sadulo, nukwitúgasya pala nukuketelela untimi yula bo umwene imile pala, ikubala ing'ombe isi.

³⁰⁶ Une naketesisyé ikindu kimo. Umwene akategelaga fiyo ku luko ulu lwali pa mwene. Loli kilipo ikindu kimokyene umwene naloliloli aaketesyaga, kila kyali ku busimbe bwa lilopa. Iyene yafimbilisigwaga ukuya imbapusigwe mwanaloliloli Hereford kisita ikyo iyene yikabagile ukubuka kunyuma kwa lupaso lula, loli u luko lukapela nu bukindane bwingi mma.

³⁰⁷ Kangi une ngwinogona iyo yo njila ikyene kisakuyaga ku Bulongi. Umwene atisakuketa ku luko lwitu, loli Umwene isakulondesyaga u busimbe bwa Lilopa.

³⁰⁸ Une mbombile ubusobi bwingi, bakundwe, kangi une mbombile ifindu finge fiyo ifi fyaali fisobi. Kangi linga akabalilo kalikosa mula mu nsebwe une ndwele, pamo ugwe upilike ikindukimo iki une mbagile ukuti nayobilepo pamo njobile, ikyo kipele ukusulwa kwa luko lumo, pamo linga une njobile ikindukimo ulubunju ulu iki kipelile ulusulwa, une ngusuma umwe, ukuya nkundwe pamo kalumbu gwa Kikristi, nswaga une. Une ndikusanusya ukubomba ikyene. Une itolo nonile kwa umwe indumbula yangu, ukuti uswe tubagile ukumanya.

³⁰⁹ Linga kulipo ukosya kulikosa ukubombigwa, umwe bakundwe bomba ikyene, mwibene, muketile. Ikyo kyo, une—une ndikubomba mma. Linga une nafimbilisigwe, iyo yo njila une nisa kosya, lumo bo lula. Kangi yumo mwa umwe abagile ukwega ulwene, muketile. Polelo ugwe ubagile ukwega umundu yumoywene, abene bosigwe mu Ngamu ya Tata, Mwanundumiana, kangi u Mbepo Mwikemo, kangi abene bosigwe mu Ngamu ya Ntwa Yeso Kristi, bope. Polelo linga une siku ngosyamo yumoywene...loli une ngabombamo ikyene mpaka na lino. Une ngosya mwene nkipanga kyangu, kangi ikyo kyo itolo abandu kula. Kangi iyo yo njila abandu ku kipanga kyangu bikosigwa. Kangi linga umwe mwisakuketa kunyuma, ulo lo lwiho lawaiyolo lwa baMissionary, ulwaiyolo lwiho lwa Missionary Baptist. Kangi lilino linga...Ikyo kyo ikyo.

³¹⁰ Une ngwitika mu lubumbulusyo lwa Mwakyala. Une ngwitika mu losyo lwa Mbepo Mwikemo. Une ngwitika mu—mu Mbepo Mwikemo ikuyobela mu ndimi. Une ngwitika mu kikungilwa kilikyosa iki Kyala apele ku Kipanga Kyake. Une ndi ku fyene, mia kwa mia. Loli une ngusubila . . .

³¹¹ Une ngayamo kuli fangi fya iki apa kyapamwanya-mmwanya lubumbulusyo iki uswe tuli nakyo ukusyungutila umwisyugu. Une mbagile itolo ukulonda ukutendeka ubuyobelo apa. Akabalilo kamo aka kakindilepo alipo unkundwe yumo... Kangi ikyene akaya mpala gwangu Nkundwe Tommy Hicks, uyu une ngummwega ukuya gwanaloli gwambombo gwa Kristi. Alipo uyungi unnyambala nkisu ikingi, kangi nkisu iki alimo mula u... Umwene aali itolo, akabalilo kosa, "Kyala yo mbumbulusi gwapamwanya-mmwanya! Mbumbulusi gwapamwanya-mmwanya," umwe mumenye, bo lula.

³¹² Kangi une ndikuya na kalata ukufuma papo unnyambala yula afumile... ukufuma ku kipanga kya Luteri. Kangi unsimbi gwangu apa amenye uswe tulinakyo ikyene pa failo. Une ngabagile ukubilikila ingamu ya nnyambala yula, panongwa yakuti ikyene kikaya ngati-Nkristi. Palema nalinga, une ngukanikana ni fundo sya nnyambala yula, loli ikyo kyo nubupelelesye kyosa kinunu. Une nunganile umwene. Umwene yo nkundwe gwangu.

³¹³ Loli ikyene itolo kilinkufika ku buyo kuko abene itolo balinkufika ukuya nalo uluko lwa kwipilikapilika, pamo ukutwalapo ikyene mosa, pamo ikindukimo ikingi bo ikyo, muketile. Kangi, ikyo, ikyo kikaya kinunu mma, muketile. Nkundwe... "Ukukinakina kwamumbili kukubomba kanini fiyo."

³¹⁴ Kangi popapo undumbilili gwa Luteri uyu alinkunsimbila u ndumbilili uyu ukugomokesya u—u—u kalata. Kangi umwene alinkuti, "Umwe mwe balumbilili ba America mwe mukwisa kuno," alinkuti, "na losa ulubumbulusyo lwapamwanya-mmwanya lwinu kwa aligwesa!"

³¹⁵ Kangi lilino iki kikupilikigwa ngati maluba kwa nimwene, loli Kyala amenye une ndikusanusya ikyene mu njila yila. "Loli," umwene alinkuti, "akabalilo kako—akabalilo kako unnini Deborah Stadsklev aafwile, umwana yula, kangi u mama yula aalimile pala ilisiku lila mu India... mu California, kuko u mwana yula aafwile, kangi aali ntalalifu. Kangi naketile... ãlambalike u bonda yula mula mmaboko ga Nkundwe Branham, kangi umwene imile pala nukwiputila akene. Kangi u bonda alinkwanda ukukuta nukubaya; nukupa akene ukugomukesya ku mwene."

³¹⁶ Umwene yope ãmenye isya ulutamio lwa kiMexico. Iki, uswe tubagile ukwala iki i Full Gospel Business Men ubutumulilo. Ugwe kufimbilisigwa ukuya nakyo ikindukimo kitumuligwe ukufuma ku nganga. Akabalilo kako yula u bonda gwa kiMexico ãfwile ulubunju lula, pa sala ya lwele-na-yimo, kangi iyi yali sala ya lwele-na-itatu pakilo. U nganga ãsimbile ubutumule bwake pala. Nkundwe Espinoza, uyu mwe bingi ba umwe bakundwe ba

Assemblies of God mummenye, umwēne āli yo mwene yuyo ali nabo ubutumulo ukufuma ku ngāngā, ukuti umwēne āfwile.

³¹⁷ Kangi une nākētile imboniboni panja pamwanya pa kilundilo, akabalilo kako amaelifu malongo mabili ba bandu ba kiKatolika balisile kwa Kristi, mu Mexico City. Une ndinkuti, “Komma ugwe itolo ukwega ikyo. Une ngamanya, u bonda yula... Une itolo nākētile imboniboni panja apa.”

³¹⁸ Kangi Billy āli pala, ikugela, na malongo matatu pamo malongo mana ga bambililabahesya, ndinkutoligwa ukunkunya unikulu unnini yula panja pa lukindi lwa lwiputo, nu mwana yula. Umwene ābopaga pakati pa malundi gabu, na filifyosa. Popāpo, kubumalikisyu, une nalintumile Jack Moore pasi. Une ndinkuti, “Buka, kammwiputile umwene.”

³¹⁹ Une ndinkuketa panja apa, kangi une nalimbwene u nnini ubonda gwa kiMexico ukusekelela. Une ndinkuti, “Gulila i miniti. Katwala akene kuno.” Muketile? Kangi akabalilo kako une nabikile amaboko gangu pa bulangete lila... Ukwene kwatimaga fiyo pasi ifula, ilisiku lyosa. Kangi abene balimile pala ukufuma ndubunjubunju ulubunju lula, kangi iyi yale sala ya lwele-na-itatu ikilo kila. Kangi ndinkubika amaboko gangu pamwanya pa bonda unnini. Akene kalinkwanda ukubaya nu kukuta. Kangi abene balinkwanda ukukuta.

³²⁰ Popapo, polelo abene bakatwele akene kula kangi bali nabo ubutumulo. Babukile ku nganga, kangi u ngāngā alinkuti, “Une natumwile ukuti u bonda āfwile, ulubunju ulu i sala ya lwele-na-yimo. Akene kafwile ni filaso.” Muketile? Kangi popāpo polelo ifindu fila fyo—fyo—fyo fyabwanaloli. Ifyene fyo butumulo. Ikyene kikufimbilisiga ukuya.

³²¹ Uswe tukufimbilisiga akabalilo kosa ukuya banaloli kangi babwanaloli ukufwana na kalikosa. Komma ukukipela ikyene kalikosa... Itolo unko ikyene kiyenge iki ikyene kili. Unko ikyene... Kyala atikulondigwa ubutuli bulibosa mma pa kilikyosa. Ugwe uketile, Umwene—Umwene—Umwene yo Kyala.

³²² Polelo iki umwene aayobile lilino, “Loli akabalilo kako mama uyu akolile Nkundwe Branham mu Amerika, ukulila ku mwene pa foni, ‘isaga kuno kangi sansyusye ubonda gwangu unnini!’ Kangi i Sikali ya United States...”

³²³ Undume gwake yo ntimi gwa Basikali. Kangi umwe mwesa mumenye Julius, bingi ba umwe mukubomba; āsimbile i buku lyāngu, *U Nsololi Ikuyatila Africa*.

³²⁴ Kangi yula umpelekisa u mama gwa kiNorway, ukukuta, pamwanya pa masyu gwake, alinkuti, “Nkundwe Branham, une naalimile pala akabalilo kako u mwana yula alinkwisa ku bumi!” Alinkuti, “Uswe tukwitika ugwe ukuya gwambombo gwa u... gwa Kristi.” Alinkuti, “Isaga, bika amaboko gako

pa mwanike, kangi akene kikuyaga kumi.” Itolo kafwile itolo nkabalilo pamo tubili, ni filaso; äli mbine kifuki isala ina, ihano.

³²⁵ Kangi abanyambala aba bafumile pakuya ukusyungutila pala, bikuywega kangi ukukuta, kangi ukunyela mmwanya-napasi, bikuyoba, “Kyala isakunsyusya akene mmwanya! Kyala isakunsyusya akene mmwanya!” Kangi alinkuti . . .

³²⁶ Ukuufika akabalilo kala, aba American Air- . . . pamo, komma aba American Airline. Aba Babwite ba United States bayaga pakunyendesya une pandege ya jeti, nukugomokako, mu lisiku limolyene. Muketile?

³²⁷ Kangi une ndinkuti, “Bo ngäli une ukwisa, unko une mbwäge ubwigáne bwa Ntwa.” Popäpo une ndinkwipúta, amasiku mabili. Kangi u ngänga yula ali nnunu fiyo ukwitikisyu u bonda yula ukulambalala pala.

³²⁸ Polelo, ulubunju lumo, une nasumwike mmwanya kangi ndinkwanda ukwenda panja ukwingila mu bupiyilo. Une ndinkuketa, imile pala, pamwanya, lwalí itolo u Lumuli kifuki ubunywamu bwa lumuli lula apo, lukusyungutila posa, alinkuti, “Komma ukupalamasya ikyo. Komma ukukikemela ikyo. Ikyo kyo kiboko kya Ntwa.”

³²⁹ Une ndinkubopa kulakula kunyuma kangi ndinkubilikila ikikolo, kangi ndinkukolela nukuyoba, “Une—une ngabagila ukwisa.”

³³⁰ Kangi undumbilili gwa kiLuteri uyu alinkuti, “Nongwa ya fiki ugwe utikugüllä mpaka ugwe kuya nu minogono amasisimikisyé ukufuma kwa Kyala, bo mumo Nkundwe Branham äbömbile? Kangi polelo ugwe umenye iki ugwe kuyobapo.”

³³¹ Lilino, ikyo kyo kyene, bakundwe, linga uswe tutisa itolo ukunyelela ku butumulanongwa; nukugüllä, kangi ukuya nukuya ni kitalusye, aminogona amasisimikisyé ukufuma kwa Kyala.

³³² Kangi fyosa ifi apa, ukubumbulusya abatulwanongwa aba batikumanya nasimo isya Kyala. Une ngwitika ukuti ulubumbusyo Lwamwakyala lwäligwe pa fundo yimo, ukuti ugwe ubagile ukwisa kwa Kyala, tasi, nukupa indumbula yako ku Mwene, nukusuka mosa imyumi gyinu mu Lilopa lyä Yeso Kristi, kangi polelo Kyala isakubukaga ku mbombo na ugwe nukukubümbulusya ugwe. Itolo ngati unkundwe uyu äyobile, isya nkikulu unnini umwene älimmwiputile pasi pala, u mwikemo gwa Kyala, umwe muketile.

³³³ Mbumi bwangu, une ndendike ubusobi. Une mbombile ifindu fingi ifi fyo fisobi. Une lumo, linga une nguyaga mumi pa butalipo, une nisa kubombaga kingipo. Lumo bamó mwa bene bisakuyaga mabwe gakwitabania mu njila yako. Une ngusubila ukuti umwe mukunswaga une.

³³⁴ Une nabalaga isya Abraham, mumo fikuti ifyakusulumanisya ifi umwene alinafyo. Mumo fikuti umwene, mwe, ifindu ifi umwene aabombile; umwene alilāmwile Kyala; kangi umwene āsyobile isya nkasi; na filifyosa. Lōli akabalilo kako ubuyobelo bwake Ubwabunyakyala bwasimbigwe mu Baroma 4, ubwene bukayobilepo ubusobi bwake, loli bwatile, “Abraham akapepelwikemo siku” ku busitakwitika...ukwisila Kyala, “lōli ali gwamaka.” Bosa bwa busobi bwake bwalibibwe losa, akabalilo kako ubuyobelo Bwabunyakyala bwa bumi bwake bwasimbigwe. Ifyakusulumanisya fyake fikayobigwe nukuyobigwa. Ubusobi bwake bukayobigwemo mma.

³³⁵ Kangi, mwe bakundwe, une ngusubila, ukuti akabalilo kako ubuyobelo bwangu bukubaligwa i Lisiku lila, ukuti Umwene isakufyula ubwangu mosa, nnine, kangi atisakwinogona isya ubwene akabalilo kala. Une ngusubila ugwe kubomba, nugwe. Kyala abasaye umwe.

³³⁶ [Nkundwe Tommy Hicks ikutēndéka ubuyobelepo ubu-Nsimbi.]

[Une ngwinogona ukuti uswe tubagile ukuyoba ulubunju ulu ukubungania mosa filifyosa ifi fiyobigwe na masya aga: Kristi mwa une u lusubilo lwa lwimiko. Yoba agene, nalamba. Kristi mwa une u lusubilo lwa lwimiko.]

[Filipo ifyakwingila-nifyakusoka kangi fikuyefuka mbumi bwa nnyambala aligwesa. (Une ndikuyaga pakuyoba mma.) Une ndi ni ndumi. Une ngwitika ukuti u Nkristi aligwesa afumile pa...?... Yeso...?... Iyangu indumbula yinyenyemusigwe ulubunju ulu, kangi une ngwitika ukuti kuli bingi ba uswe ifindu fimo ifi fikutufubania uswe...?...fikutupela uswe banunupo banyambala na bakikulu ba Kyala.]

[Babe Ruth amanyigwe ukuya Mwalafyale gwa Homerun. Loli ngimba umwe mwamenye ukuti Babe Ruth yope āli yo Mwalafyale gwa Strikeout? Umwēne ātikile panja utubalilo twingipo ukukinda umwene atendekemo siku isyakubopela kukaya. Umwēne ātikile panja abamia kalongo na batutu na malongo matatu; umwēne itolo atēndiké abamia lwele na malongo mahano-na-limo imbopela kukaya. Lōli akabalilo kalikosa Babe Ruth atikile panja, umwene āgomokile ku kibwina akabalilo kako undagili ugwiyolo alinkuywega, “Ugwe guli panja,” umwene alinkubuka ku mbako nu kupuputa amaboko gako nukupimba mmwanya ikitikilo nukusosolela ku lupaso, kangi umwene akabalilo kosa āyobága, “Une ngwipilikà ndinsulumanie panongwa ya mwambilila-mpila yula panja pala.”]

[Kikayapo nakimo ikisobi mu kutikila panja, loli kumbukilaga: pimba mmwanya ikitikilo...?...panongwa yakuti Kristi mwa une u lusubilo lwa lwimiko. Yoba ikyene

kangi nalamba: Kristi mwa une u lusubilo lwa lwimiko. Ikyene kyo kilikyosa.]

Ena.

[Ikyene kyo kilikyosa.]

Uko ko kutalusya.

[Ikyene kyo kilikyosa.]

Kilikyosa. Ameni.

[Haleluya. Ukutatikana kangi ukulwana kutisakutendeka imbombo ukubombigwa. Uswe tuli kifuki fiyo . . .]

Ameni.

[. . . ku lubafu ulungi. Uswe tulumbilile ubuyo ubusitakugomokela. Tubalilo tulinga utu une mbilike u kapitao ikubilikila kunyuma indege: “Uswe lilino tufikile ubuyo ubusitakugomokela.”]

[Pakaya patali mma une nāpilike i lisyu ukufuma ku kisu ikingi ili lyayobile kwa une nukuti, “Mwanundumiana, ugwe ufikile pa buyo ubusitakugomokela.” Ikyo kokuti une ndikifuki ku lubafu ubungi ukukinda mumo une njilile ukufuma ku buyo bubo une nalyandileko.]

[Igala amaso ginu, ngulamba; inamisia imitu ginu.]

[Gwitu Tata Gwakumwanya, ulubunju ulu, mumo bakupalisya kangi bakundagisya uswe tuli ukuti uswe tubagile ukuyoba ukufuma bulabula ubusolofu bwa ndumbula syitu kangi mbusolofu bwa miyoyo gyitu, “Kristi mwa une—Kristi mwa une, u lusubilo lwa lwimiko.” O, Yeso, bika ingongi Syako isyalugano ukusyungutila unnyambala aligwesa nu nkikulu aligwesa, kangi imboniboni yitu nu ngetelo syitu silifyusigwaga mmwanya—mmwanya, mwanyapo, mmwanyapo ukukinda ifindu fya kisu iki, ukuti uswe tubagile ukuketa Kristi, na bangi babagile ukuketa Kristi mwa uswe. Ala ikiboko Kyako pa aligwesa yumo gwa aba abambombo Bako . . .]

Tupaga ikyene, Gwentwa.

[. . . ukuti tukulamba, bo uswe tukusōka panja pa buyo ubu ulubunju ulu ukuti uswe twisakusimikisyaga ukuketa nakimo loli Kristi mwene . . .]

Ameni.

[. . . ikwambililigwa nkati mwa yumo nu nnine. Uswe tumenye ukuti imbombo yo—yilipo yimo imbombo inywamu ukubombigwaga, yeso; gulipo gumo umfunjo unkulumba ukufunjigwa.]

Ena, Ntwa.

[Oko, tutula uswe, Ntwa . . .]

Ena, Ntwa.

[. . . ukuti uswe twisakulungisania amaboko palikimo . . .]

Tupaga ikyene, Gwentwa.

[. . . kangi pyāgila ukukilania u mfunjo . . .]

Ena, Ntwa.

[. . . ukukaba abatāgígwe naba bikufwa bo kukāli ukwililwa fiyo.]

Ena, Ntwa.

[Une ngulonda ugwe ukufyusya ikiboko kyako nu kutufya itolo i Ngamu ya Ntwa Yeso Kristi.] . . . ? . . .

[Ngimba uswe twisakwima, ngulamba. Une ngulonda umwe ukufyusya amaboko ginu nukwimba na une *Une Nunganile Umwene*. Ngimba umwe manganile Umwene?]

Ameni.

[. . . ulubunju ulu? Ngimba umwe manganile Umwene ni ndumbula yinu yosa? Fyusya amaboko ginu kangi imba ulwene, twesa palikimo, *Une Nunganile Umwene*.]

[Une nunganile Umwene, Une nunganile Umwene]

[Panongwa Umwene alinganile une tasi]

[Nu kula ubupoki bwangu]

[Pa kipiki kya Kalivari.]

[Ngimba umwe mwisakung'ung'usya ulwene itolo ngulamba?]

[Umwe mumenye, babombo binitu, mu Argentina uswe twali nabo ukukinda amaelifu bamia bana ba bandu mu bubombelo bumobwene; akabalilo ukufuma pa kabalilo uswe tubaketile abandu. Kangi une ngukumbukila amayolo gakwanda, uswe twali nabo ukukinda maelifu bamia bana ba bandu aba bimbaga ulo mu kiSpanishi, kangi une nabatēndike abene ukung'ung'usya ulwene, kangi panja balipo ukukinda amaelifu bamia batatu abandu. Uswe twabasumile abandu nkati ukuya kimyemye akabalilo kako abandu panja bang'ung'usyaga amasyu ga lwimbo lula. Kangi nakalinga, bo abene bimbága ulwene, kyalipo ikindukimo kilinkwisisya u moyo gwangu. Une ngamenyemo siku pabutasi mbumi bwangu ubusetuli bwa Kristi mwa une mpaka une napilike ulukobelio lwa bandu maelifu bamia batatu panja itolo ukung'ung'sya ulwene *Une nunganile Umwene* panja . . . ? . . . ulubunju ulu lo bakulumba bapamwanya babwite ba Mwalafyale gwa Iwimiko, kangi abene bikwimba. Ngimba abene banganile ywani? Ngimba abene banganile ywani?]'

Ena.

[Kristi, Kristi mwa une.]

Ena.

[U lusubilo lwa lwimiko. Igala amaso ginu, fyusya amaboko ginu, kangi imba ulwene kangi, aligwesa.]

Ena Ntwa.

[Une nunganile Umwene, Une nunganile
Umwene]

[Kabuno Umwène alinganile une tasi]

[Nu kula ubupoki bwangu]

[Pa kipiki kya Kalivari.]

[Linga umwe munganile Umwene ulubunju ulu, bika ingongi syinu ukusyungutila batatu pama bana abanyambala abakindane; kangi abakikulu bomba kilakila; nukuyoba, “Une nunganile Untwa Yeso Kristi.” Uko kutalusya; bika ingongi syinu ukusyungutila . . .]

³³⁷ Linga une nabagila ukuketa iki kikuboneka mosa ukukilania ikisu kyosa, une mbagile ukuyoba, “Ntwa, unko ugwambombo Gwako asokepo mu mulutengano!”

U BWAKYALA BULINGANISÍGWE KYA61-0425B
(The Godhead Explained)

Ubulumbilili ubu butwalgwe nu Nkundwe William Marrion Branham, ubu pakwanda bwatwalgwe nki Ngereza pa Kibili ndubunju, Epurelo 25, 1961, ku Holiday Inn mu Chicago, Illinois, U.S.A., bwiegigwe pa busimbe bwa tepi ya magneto kangi busimbigwe kisitakutumula mu ki Ngereza. Ukusimba ukwa mu Kyangonde ubu bwasanusigwe nu kuyabanisigwa na ba Voice of God Recordings.

KYANGONDE

©2023 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimbingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbige ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org